

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

"STRAŽA"

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 30.

Maribor, dne 14. marca 1913.

Letnik V.

Podpirajmo lastne ljudi!

Neko čudno, grdo navado imamo: kar je tuje-
ga hvalimo in naročujemo, kar je domačega graja-
mo in ne vpoštevamo. Če kaj rabimo, ni naša prva
misel, kje bi našli domačega, rodnega človeka, da bi
naše naročilo izvršil, ampak z veliko skrbnosjo sti-
kamo za tujcem, pri katerem bi zaželeno stvar lahi-
ko naročili. In potem, ko smo naročeno dobili: če je
izvršil delo tujec, smo z vsem zadovoljni, vse male
in velike napake velikodušno odpustimo in ga še
hvalimo, če treba magari javno v časopisju; če je
izvršil delo domačin, potem ni na njem nič dobrega,
našega nerganja ni nikdar konec in vse je seveda
predrago. Da bi za domačega delavca našli priznal-
ne besede in bi ga pohvalili, nam še na um ne pri-
de. Taki smo, če ne vsi, pa vsaj v pretežni večini.
Nič ne pomislimo, kako se mora naš človek mnogo-
krat boriti s težkočami začetnika, kako mu primanj-
kuje sredstev, kako se ne more razviti, ker nima na-
ročil, ampak mi kratkomalo samo zabavljamo.

Take in slične pritožbe nismo slišali samo en-
krat, ampak že nešteto od najrazličnejših naših
obrnitkov. Navedli bi lahko nebrojno slučajev, ki
naravnost kričeče obsojajo to našo grdo navado. Za
danes se ne bomo spuščali v podrobnosti, ampak se
zadovoljimo s splošnim konstatiranjem. Kako s ta-
kim ravnanjem škodujemo našim lastnim ljudem in
posredno celemu narodu, gotovo ne pomislimo, ker bi
potem gotovo ne delali takih narodnih pregreškov.
Poglejmo samo v naše trge in mesta. Če bi mi ne
robotili in hlapčevali temu protinarodnemu načelu,
bi naše trgovstvo in obrtništvo izgledalo vse druga-
če. Bilo bi sposobno za konkurenco, lahko bi se osa-
mosvojilo in postalo moč, ki bi odločevala. Tako pa
ubijamo lastne ljudi, ker jim ne damo zaslužka, tira-
mo stotine in stotine v nasprotni tabor in gojimo ga-
da, ki bi naj nas uničil, na lastnih prsih. Niso to
prazne besede, ampak bridka resnica. Nešteto je po
naših mestih in trgih ljudi, ki so se ponemškutarili,
ker vedo, da jim narodna značajnost od naše strani
nič ne koristi, a jim od nasprotne mnogo škoduje,
kajti redko, zelo redko najdete Nemca, ki bo šel ku-
povat k zavednemu Slovincu. Mnogim pa je naša
mlačnost in brezbriznost povod, da postanejo tudi sa-

mi mlačni in ni treba dolgo čakati, pa že plavajo v
nemškutarskem morju.

Naj nam bo dovoljeno, da v tem oziru opozorimo
za danes na eno stroko, na cerkveno umetnost. Ne
storimo tega, kakor da bi mogoče hoteli reči, da gre-
šijo v zgoraj označenem smislu največ naši ljudje.
Ne! Kakor v vsem drugem, so tudi v tem ravno na-
ši liberalci največji škodljivci. Slovenski obrtniki in
trgovci po mestih in trgih so žalibog le preveč vdi-
njani raznim liberalnim prvakom, a hvaležnosti za to
ne najdejo nobene. Poznamo odličnega liberalnega
prvaka, ki se je izjavil: od slovenskega obrtnika zaht-
evam boljšega in cenejšega dela kot od nemškega.
Če se bavimo danes ravno s cerkveno umetnostjo,
storimo to v prvi vrsti radi zdravega principa: Po-
metaj najprej pred lastnim pragom! Pri nas na Šta-
jerskem imamo prav zmožne slovenske slikarje, po-
dobarje in zlatarje. V tujini, kjer so že delali, so do-
segli prav lepa priznanja in tudi doma so na dobrem
glasu. Toda kljub temu nimajo v naših krogih onega
upoštevanja, ki bi ga zaslužili. Z žalostjo moramo pov-
dariti, da odpada pri nas doma na nje slabejše, manj
vredno delo, med tem ko grede boljša naročila v tu-
jino ali pa k tujcu. Če je veliko sredstev na razpola-
go, mora priti Nemec ali pa Italijan, če jih je pa ma-
lo, potem je dober slovenski obrtnik in umetnik. To
je povsem nepravilno in naravnost krivično stališče.
Zlasti, če se pomisli, da se le premnogokrat od Slo-
vencev veliko več zahteva in se njegovo delo vse
drugače presoja.

Napravimo konec tem, vsekakor ne vspodbudnim
razmeram. Dajmo našim obrtnikom in umetnikom z o-
bilnim naročevanjem priliko, da pokažejo svoje zmož-
nosti in dokažejo svoje znanje. Toliko sredstev nima-
jo, da bi zastoj, radi preganjanja kratkega časa, iz-
vrševali večja dela, da bi se posvečali svojemu po-
klicu kot športniki. Če hočemo tedaj, da bi se njihova
vstvarjajoča sila razvila, da bi bili naši obrti v čast
in bi se jim ne bilo treba bati vedno za ljubi kruhek,
podpirajmo jih z naročili. Naj ne velja v bodoče izgo-
vor, ki se ga včasih sliši, da se naših domačih ljudi
ne pozna. Kdor bi bil tozadevno v zadregi, naj se o-
brne na naše uredništvo. Vedno bomo radevolje vs-
tregli z nasvetom. Tudi naj se udomači navada, da
bomo naše ljudi, če bodo izvršili kaj lepega, kar nas
zadovoljuje, vedno v časopisju pohvalili. Naj bo to

prijetno zadoščenje, slovenski stvari pa v ponos in
korist. Podpirajmo lastne ljudi, dajmo jim priliko, da
razvijajo svoje zmožnosti in bodimo veseli, če vidimo,
da se lahko na vseh poljih kosamo z narodnimi na-
sprotniki.

Boj med kapitalizmom in državo.

Komaj se je v Nemčiji rodila misel o enkrat-
nem splošnem obdačenju premožnih slojev v svrhu
pomožitve armade, že je tudi v Franciji našla po-
snemovalcev in zagovornikov. Za kapitalizem so na-
počili sedaj v resnici slabi časi in njegovo časopisje
odmeva jadikovanja. Toda kapitalistično časopisje
se ne omeji samo na tarnanje, temveč grozi z izse-
litvijo kapitalistov. Špekulira se namreč na to, da bi
se Avstrija, ki je relativno revna na kapitalistih, že
vnaprej zbala enakih korakov, kakor jih hočeta se-
daj storiti Francija in Nemčija. Nemčija do sedaj še
ni tako zelo obdačila svojega mobilnega kapitala, ka-
kor je to že storila Francoska, in poslednja pa nu-
di najlepši vzgled, kako daleč se zamore iti z obda-
čenjem kapitalizma. Na Francoskem se kapital naj-
močnejše obdačuje, a vkljub temu se lahko opazuje,
da teži kapitalizem ravno v Francijo, nov poziv na
fiskus, da naj kapitalizem še višje obremeni.

Prvotno so bili na Francoskem tuji državni
fondi, ki so bili pripuščeni na pariško borzo, obre-
menjeni s pol odstotkom nominalne vrednosti. Leta
1899 je bil ta kolek zvišan na 1% in leta 1907 že na
2%. Francoski fiskus je razumel, si zasigurati iz
tega obdačenja lepih letnih dohodkov. Tako na pri-
mer so leta 1911 znašali dohodki na kolekih na
francoske vrednosti 24 milijonov frankov, na tuje ak-
cije in obligacije 7 milijonov frankov, na tuje drž.
papirje 24 milijonov frankov, dohodninski davek na
vrednostne papirje 144 milijonov frankov in davek
na kotiranje 76 milijonov frankov. Zavsem je torej
dobila država iz teh davkov četrtil milijarde frankov.
Vrhu tega pa umejo Francozi pritisniti mobilni ka-
pital razun na borzi tudi še pri podedovanju. In k
vsemu temu pa še pridejo razni izdatni komunalni
davki. Upravičena je tedaj trditev, da ni v nobeni

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

(Dalje.)

Očividno se je trojica turistov — število sva
ugotovila na stopinjah — tukaj obrnila nazaj, sicer
bi se morale še videti stopinje onkraj zoba, kjer je
še bilo treba storiti nekaj korakov do skalnatih sten.
To domnevanje je pozneje potrdila v koči knjiga, v
katero se zabeležujejo gorski pohodi.

Oči nama uhajajo sedaj na levo, sedaj na de-
sno, povsod skoraj navpično navzdol in navzgor. Z
mrzlično naglico studirava Hessove Zillerdolske alpe
in Putschellerjev Hochturist, toda nobeden ne pove,
v katero stran je treba kreniti. Pač odveč bi bilo še
opomniti, da sva prav pošteno zabavljala čez tiskane
gorske vodnike, toda: ad quid perditio haec?! Tre-
ba je bilo poskusiti, ali pa se — vrniti.

Vrniti se tik pred vrhom? Nak — tega pa že
ne!

Torej poskusiva najprej na desno, kjer se je
velika plišča odklala od masiva in je tako nastal ze-
lo strm zasnežen žleb.

Skrbno ovijem vrv, na katero sva se še le sedaj
navezala, okoli trivoglatega zoba ter jo počasi spu-
ščam za plezajočim tovarišem. Ob zgornjem koncu
žleba se ustavi, češ, da ni mogoče naprej, pod seboj
in nad seboj zre le v navpične stene. Tedaj zopet
nazaj, treba je poskusiti svojo srečo ob levi strani
preklicanega grebena.

Toda kam stopiti ob silno strmi steni, ki se po-
greza v globoko spodaj ležeči Schrammacherkees in
nad katero vise grozeče skale? Pač zapaziva pov-
prečno snežno črto, ki se zavije nekam za steno, a
ta je komaj par prstov široka, nemogoče se nama
dozdeva, da bi bil tukaj pravi vstop.

Začnema se pričakati; Janko se odločno potegu-

je za levo, jaz pa na vse kriplje zagovarjam desno
plat ter ne odneham preje, dokler se jaz nisem gor
splezal v oni snežni žleb ter se na lastne oči prepri-
čal, da je ob tej strani grebena izključeno vsako še
tako drzno plezanje.

S prav impertinentno škodoželjnostjo me po-
zdravi tovariš, ko se obrnem s klavnim obrazom
nazaj ter previdno stopicam po mehkem snegu nav-
zdol.

Vnovič motriva skale nad seboj, kar Janko na
ves glas zakriči:

„Lojze, jo že vidim; poglej kakih deset metrov
visoko, gotovo jo boš tudi ti opazil!“

„Kaj bom opazil?“ vprašam naglo čudno raz-
burjenega tovariša.

„Kaj! Kaj! Šment, saj nisi danes v prvič v go-
rah, da bi takoj ne umel, kaj hočem reči“, me za-
vrne osorno Janko. „Ali že nisva potratila zadosti
časa, da bi ga še sedaj zapravljali z nepotrebno be-
sedico: vrv?“

Molče skrbno ogledujem označeno mesto in po-
časi zmigavam z glavjo.

„Lojze, saj vendar nisi perpetuum mobile, da v
enomer migaš z bučo? Natakni si rajši očala na nos
— da boš bolje videl!“

Brez nadaljnje replike oborožim svoje oči s šči-
palnikom ter kmalu zagledam kos tanke vrvi pod
previsečo skalo. Akoravno še nisva vedela „pota“
do nje, vendar sva bila takoj boljše volje.

Ker je bila vrv ob levi steni grebena, sem bil
sedaj tudi jaz prepričan, da morava ubrati ono oz-
ko snežno črto ob skoraj navpični steni; zato se ne-
mudoma lotiva nevarne pasaže.

Tudi tokrat ovijem vrv okoli trivoglatega zoba
ter jo počasi spuščam za previdno se plazečim so-
drugom, dokler mi ne izgine za steno.

„Lojze, daj še par metrov, da morem do klju-
ke, ki jo vidim pred seboj“, oglasi se zamolklo iz za-
skalovja.

„Nimam je več!“ zakričim na ves glas, „po-

čakaj ter se dobro zasidraj, da se še jaz pomaknem
naprej.“

Hladnokrvno, kakor bi imel pred seboj gladko
široko cesto, vstopim sedaj i jaz na ono snežno, je-
dva tri do štiri prste široko črto ter se krčevito po-
grabim za slabe prijeme, nezmenši se za grozno
globočino pod seboj. Kmalu zagledam Jankota, ki se
je dokaj dobro utaboril ob zobu, štrlečim iz masiva,
ter pridno zavijal popuščajočo vrv okoli njega.

Ko prevzamem njegovo mesto, pride vrsta zopet
na Jankota in kmalu sva stala pri železni kljuki ob
spodnjem koncu kamina.

Po kratkem oddihu plezava, stalno se menjaje,
po zasneženem skalovju v desno, silno strmo stran
navzgor ter se zopet ustaviva ob vrvi, katero je pa
Janko preje prvi zagledal. Previseča skala pa naju
prisili, da se morava upogniti v gubi.

Po vodoravnem, a preklicano ozkem zidecu,
grabivši se z desnico za žico, napeto pod skalo, se
plaziva od tod to pot na levo, dokler se ne ustaviva
ob močni železni kljuki, zabiti v navpično levo stran
kamina.

Ko se ozreva navzgor, bi se bila skoraj pre-
strašila, ako bi ne imela slučajno tako jeklenih živ-
cev. Od grebena dol je visela v zraku tanka cinja-
va (z ledom pokrita) vrv; njej se bode treba izro-
čiti na milost in nemilost, ako hočeva na vrh.

Takoj ovijem prav skrbno najino vrv okoli o-
menjene kljuke, na kar pograbi Janko bingljajočo
žico ter jame preizkušati navzgor, opiraje se z nogami ob
steno; toda trenutoma zdrkne zopet navzdol, zlede-
na vrv je bila pregledka.

Jezno jame lomiti njen spodnji del, da ga o-
prosti opolzlega korovja, potem pa tako neusmiljeno
bije z vrvjo ob gladke skale, da frče ledeni koščeki
na vse strani.

„Lojze, da boš odslej vedel, kako se postopa s
tako ozledelo mreino, le dobro si zapomni“, to rekši
začne vnovič plezati po žici, jaz pa počasi popuščati
najino vrv v vednem strahu, da mi nenadoma telebi

drugi državi kapital tako obremenjen, kakor ravno na Francoskem. Zato je povsem umljivo, da Parižani svoje trgovinske pogodbe kaj radi sklepajo na tujih borzah, ker so stroški na pariškem trgu mnoge previsoki.

Z ozirom na to, da se namerava tudi pri nas upeljati dedinski davek, nas ne sme iznenaditi, če se bo temu davku kapitalizem na vse kriplje protivil. Tudi če bo zakon o dedinskem davku stopil že v veljavo, si bo kapitalizem na razne temne načine prizadeval, da bi se mu izognil. Glede obdačenja podedovanega kapitala naj nam služi Francija za vzgled. Že od XVIII. stoletja je na Francoskem upeljan tak davek in leta 1901 so upeljali postavna določila, da se temu obdačenju nihče ne sme odtegniti. Kakor je bilo iznajdljivo francosko zakonodajstvo, so bili premeteni francoski kapitalisti. Izhod so našli na ta način, da so vložili svoj kapital v nemške, belgijske, angleške in švicarske banke. Sicer se je posrečilo francoski vladi priti na Angleškem ubeglemu kapitalu do živega na ta način, da je sklenila Francija z Anglijo leta 1907 medsebojno pogodbo, a ta pogodba je bila prazen zamahljaj, francoski kapitalisti so hitro spravili svoj kapital na varno v — drugih državah. Tako imamo večleten boj med kapitalizmom in državo, boj, ki se še sedaj bije.

V Avstriji imamo upeljano takozvano razodetno prisego, kot nekako predpripravo za nameravani davek na podedovano premoženje. Tekom dveh let se morajo podvreči razodetni prisegi dediči podedovanega premoženja. Vrh tega so upeljane stroge odredbe zoper takozvana podarjenja, ki imajo namen, odtegniti se obdačenju. Pomanjkanje denarja sili državo, da najde novih denarnih virov. Za davkoplačevalca to niso posebno prijetne perspektive. V razpravah finančnega odseka o takozvanem malem fin. načrtu smo pa videli, da se je ravno velekapital na vse kriplje upiral vsakemu novemu in višjemu davku. Že vsled tega smo lahko pripravljeni na srdit boj med kapitalizmom in fiskusom, ko bo slednji z dedinskim davkom skušal nekoliko občutnejše pritegniti mobilni kapital k vzdrževanju svojih javnih potrebščin.

Med vojno in mirom.

Cela politična javnost, cela Evropa, stoji še tudi danes pod vtisom avstrijske in ruske demobilizacije. Ne samo pri nas doma, ampak tudi drugod po svetu, je bila vest o demobilizaciji nasprotujočih se sosedov radostno sprejeta kot oznanjevalka miru. Mogoče celo, da je zunanji svet sprejel to vest z večjim optimizmom, kakor pa mnogi doma. V Avstriji je vest o demobilizaciji in vse, kar je bilo ž njo v ozki zvezi, učinkovala v dveh smereh: eni so pričeli presojaati položaj optimistično, drugi ga pa presojajo še vedno pesimistično ter celo menijo, da jih dogodki zadnjih dni o tem potrjujejo.

Optimisti se demobilizacije odkrito vesele in jo smatrajo za najboljšo zagotovilo miru. Če si dve državi par mesecev do zob oboroženi stojita nasproti in se potem po dolgi pogajanji, v katera posežejo osebno najvišja mesta — izmenjava lastnoročnih pisem — odločijo k razoroženju, sta se prej medsebojno v glavnem gotovo sporazumeli in sta brez dvoma prišli do prepričanja, da ne bo treba apelirati na orožje. Vsako drugo razlaganje se zdi optimistu tako abotno, da ga niti naši diplomaciji ne prisoja. Še bolj se utrdi njegovo optimistično naziranje, če čuje, da se

njegovo domnevanje o skorajšnji demobilizaciji na jugu že nekako uresničuje. „Militärische Rundschau“ javlja, da je armadni inšpektor v Sarajevu poblaščen, dati eksteritorialnemu moštvu 15. in 16. zbora po svoji razsodbi v gotovem trenutku kratke dopuste. To sicer ni še nikaka demobilizacija, vendar spričuje, da je napetost ponehala.

Pesimisti nasprotno še nočejo verjeti, da bi se na spomlad ne „vdarli“. V vesteh o demobilizaciji in v vsem, kar je bilo s temi vestmi v zvezi, so toliko časa slikali, da so našli najrazličnejše momente, iz katerih konstruirajo nove pomisleke, nove nevarnosti. Zlasti pripomba, ki jo je ruskemu demobilizacijskemu komiteju pridjal ruski brzojavni biro, da je namreč Rusija „pri svojih dogovorih z Avstrijo uvidela, da nima Avstrija napram južnim sosedom nikakih agresivnih namenov“, je vzdignila mnogo prahu. Nemški listi hočejo iz tega na vsak način ustvariti nov „casus belli“, češ, Rusija je hotela dati Avstriji moralno zausnico in že z nova neodpustno hujskajo. Vse mogoče namene in skrivne poteze se podtika Rusiji in na vsak način bi se rado navlezilo svetu, kakšno sijajno diplomatično zmago smo priborili. „Neue Freie Presse“ že hoče vedeti, da je Rusija pritrdila avstrijskemu stališču, po katerem mora pripasti Skader bodoči Albaniji, med tem ko bo Djakovića pripadla Srbiji. Neodkritosrčnost, ki je udomačena v diplomatičnih krogih in ki se jasno zrcali tudi iz „Fremdenblattov“ komentarja k demobilizacijskemu dekretu, ki smo ga priobčili zadnjič, je v resnici največja nevarnost in najbolj opravičuje pesimistično naziranje.

Pa pust mo optimiste in pesimiste. Gotovo se je položaj z demobilizacijo razbremenil in upamo za trdno, da bo spomlad prinesla tudi mir.

V mirovni pogajanji ni zaznamovati nikakega napredka. Balkanska zveza še ni odgovorila na demaršo velesil in bo oddala svoj odgovor bržčas danes. Belgradska „Samoprava“ poroča, da bodo stavile balkanske države Turčiji take pogoje, kakor jih je v bistvu naznanil „Tems“.

Veleposlaniška konferenca v Londonu je imela včeraj zopet sejo in je bilo v razgovoru albansko vprašanje. Ravno tako nadaljuje svoje delo konferenca poslaničkov v Petrogradu, koje namen je, dovesti do spoznanja Bolgarijo in Rumunijo.

Iz bojišč ni nič novega. Poroča se samo, da se hoče Sukri-paša v Odrinu udati in da se za napad na Skader vrše obsežne priprave. Razun tega vzbuja pozornost turška križarka „Hamidiye“ s svojimi držnimi pohodi.

Srbsko-avstrijski odnošaji.

Dunajski srbski poslanik Jovanović se je 11. t. m. vrnil s svojega potovanja v Belgrad v dobro informiranih krogih se zatrjuje, da so bila poročila, ki jih je podal Jovanović ministrskemu predsedniku Pasiću, jako važna. Tekom zadnega tedna je Jovanović opetovano konferiral z avstro-ogrskim skupnim finančnim ministrom, vit. Bilinskim, glede političnih problemov, ki so v zvezi z bodočimi gospodarskimi odnošaji med obema državama. Zlasti se je razpravljalo o vprašanju priključitve srbskega železniškega omrežja na bosensko omrežje. Govori se, da konference niso bile brez uspeha, marveč je prišlo v principu do sporazuma, ki bo služil za podlago bodočim oficijalnim pogajanjem. Ta vest se v političnih krogih tolmači tako, da odnošaji med Srbijo in Avstrijo nikakor niso tako napeti, kakor poročajo nekateri dunajski nemški listi.

Bolgarija in Rumunija.

V posvatovanju veleposlanikov v Petrogradu glede bolgarsko rumunskega spora poročajo iz Londona, da se bo

posrečilo v prihodnjih dneh odstraniti zadnje težkoče glede te konference. Prišlo je tudi že do sledečega kompromisa: Odločitev konference veleposlanikov v Petrogradu bosta smatrali Bolgarska in Rumunska kot moralno obvezno.

Iz Petrograda poročajo: Bolgarski poslanik Bobčev je izročil veleposlanikom spomenico glede rumunskih zahtev. V ti spomenici poudarja bolgarska vlada, da je pripravljena podreti utrdbe v Silistriji, se zaveže, da ne bo gradila na tem ozemlju nobenih novih utrdb in bo odstopila ob Črnem morju 10 km ozemlja ter zagotovila, novoosvojenih ozemljih Kucovalahom in Albancev pripisalo cerkveno avtonomijo. Veleposlaniki so sprejeli tudi memorandum rumunske vlade. Rumunija zahteva, da ji odstopi prej ko slej Silistrijo. Ruski minister Sazonov je imel daljše konference s poslaniki trozveze.

Avstrija in albanske zadeve.

Od kompetentne strani v Belgradu se izjavlja, da avstro-ogrski poslanik Ugron ni v Belgradu storil glede nameravanega naskoka na Skader nobenega koraka in da je kako posredovanje glede tega vprašanja od strani velesil popolnoma izključeno, ker se velesile v vojaške operacije ne bodo nič vmešavale. Srbske čete bodo Skader takoj zapustile, kakor hitro ga zavsamejo, garnizija v Draču se ne bo pomnožila in Srbija sploh ne misli ničesar ukreniti, kar bi onemogočilo sklep velesil glede nevtralnega srbskega pristanišča ob Adriji.

Balkanska zveza.

„Mir“ prinaša sledeči komunikat: Zavezniki so sklenili v principu sprejeti posredovanje velesil na podlagi londonskih pogojev in z zahtevo po vojni odškodnini, na kateri morajo zavezniki absolutno vstrajati. Vojne operacije se ne bodo ustavile in njih razvoj bo vplival tudi na potek mirovni pogajanj. Vsaka nova žrtev bo zahtevala nove kompenzacije.

„Tems“ poroča da bo balkanska zveza velesilam takole odgovorila: Zavezniki zahtevajo predajo Odrina in Skadra, toda tudi po zavzetju teh trdnjav ne ustavijo sovravnosti. Med mirovnimi pogajanjmi ne sme biti premirja. Odrin in Skader ostaneta v rokah balkanskih zaveznikov kot poročstvo da Turčija pogajanj vnovič ne prekine. Zavezniki vstrajajo na izplačilu vojne odškodnine. Bulgarija zahteva mejo Midia—Rodosto, Grčija otoke Črnagora pa Skader.

Odrin.

Carigrad, dne 13. marca. Do danes še ni došla poročila, če so sprejele balkanske zvezne države posredovanje velesil. Le toliko se izve, da Bolgarija zavlačuje posredovanje, dokler se Odrin ne uda. Včeraj se je raznesla vest, da se poveljnik Odrina, Sukri-paša, pogaja z bolgarskim generalom Savovom glede kapitulacije mesta. Uradni krogi pa zanikujejo to vest.

Kolin, 13. marca. Carigrajski dopisnik brzojavlja „Kölnische Zeitung“, da prosi Sukri-paša turško vlado, da sklene kmalu mir, ker zmanjkuje posadke municije in živeža in ker je jela hučo razsajati kužna bolezen tifus in škorbut. Posadka bi se sicer morala udati.

Srbski častniki izpred Janine.

Iz Zagreba poročajo z dne 12. t. m. Danes ponoči so se peljali skozi Zagreb trije srbski častniki — 2 majorja in 1 polkovnik —, ki so kot odposlanci srbskega vojnega ministerstva spremljali grško vojsko pri njenih operacijah v Epiru ter prisostvovali tudi zavzetju Janine. V železniškem vagonu so jih neki mažarski šmoki, ki so iz-

na glavo ter se v mojem spremstvu preseli na globoko pod nama se lesketajoči Schrammacherkees.

Da moja bojazen ni bila čisto prazna, pričajo mnogi žalostni slučaji, ko se je žičnata vrv nenadoma pretrgala ter upropastila ob njej visečega turista.

Zato sem bil prav zadovoljen, ko se je Janko srečno povzpela na greben ter mi zaklical, da mu naj sledim.

Brez obotavljanja nastopim to dokaj zračno „pot“ v prijetni zavesti, da ne bingljam samo na eni, ampak na dveh vrveh; kajti tudi Janko je prav pridno vintal najino vrv, seveda brez vinte. Čez nekaj minut zagrabim i jaz dve veliki železni kljuki in se skobacam na ploščnato mizi podobno skalo.

„Kaj ne, Lojze, ta je bila pa imenitna!“ se nasmehe Janko ter se hudomušno muza mojemu sopihanju.

„Janko, ti se lahko smejiš, ko si lahek kakor treska; toda jaz sem moral . . .“

„No, zato sem ti pa prav marljivo pomagal — vleči tvoj sodček kvišku“, odseka naglo moje komaj načeto opravičevanje.

„Na — pa pij sedaj!“ — to rekši, sežem v žep ter mu ponudim stekleničico konjaka.

V prepričanju, da je bil šmencani vstop le initium dolorum, se kmalu vzdigneval, da nastopiva svoj pohod po grdo raztrganem grebenu.

Sveži sneg, ki je prejšnji dan ovenčal skalovje, je izdatno pomnožil nevarnosti tega malo prezračnega sprehoda po ostrih rezech. Mimo groznih strmih zrež neposredno v globočino, koje dno tvori na levo že omenjeni Schrammacherkees, na desno pa slikovito razpokani Wildlahner Ferner.

Za ostrim grebenom morava vstopiti na ploščnate, proti jugu viseče skale. Ta vstop je zelo težaven, za manj izurjenega turista celo nevaren.

Pedoma plezava naviš, zdaj Janko, zdaj jaz,

ter se spotoma kolikor mogoče zavarujeva z vrvjo; zledene skale nudijo le nezanesljive oprimke. Konci stopiva na močno nagnjene plošče, po kojih bi pač prav lahko zdrsnila v prepad, ako bi se ne oprijemala njih gornjega previsečega roba.

A tudi sestop v nad meter široko in globoko zarezo, ki se naenkrat pojavi pred nosom, precej podraži najino hladnokrvnost. Iz njenega jedva ped širokega dna splezava pod previsečim zobom tik nad desno grebenovo steno zopet na dolgo poševno ploščo, v katero je zabitih par železnih klinov za noge in na najbolj strmem mestu še velika kljuka za obe roki.

Po ozkem, povprečnem poču sestopiva slednjič na močno zasneženo rez, ki se začne kmalu tako silno dvigati, da se ni mogel sneg obdržati na njej.

Po vseh štirih se plaziva čez cinjave, ostre skale, dokler ne zagledava pred sabo ono ogromno previsečo skalo, ki tik pod vrhom zapira greben; a preden moreva stopiti pod njo, treba je še telovaditi čez par zobov, ki imajo le to dobro lastnost, da se dajo izvrstno uporabiti za ovijanje vrvi.

Ko se ustaviva pod ogromno skalo, vpraša me Janko nekako skrivnostno:

„Lojze, ali veš, kje sva sedaj?“

„No, tik pod vrhom“, odvrnem na kratko.

„To je že res, Lojze; toda prav za prav sva v mišji pasti. Ako se ta skala sedaj prekuene, ne bova nikoli stopila Olpererju na glavo.“

„Tedaj pa kar kvišku, hudomušnež; Olperer naj izve, kdo izmed naju je težji“, ga malo podreagam.

In, začel je grabiti kljuko in kline, ki dandanes izdatno olajšajo zadnji vstop. Pač so mu parkrat zdrsnile noge in dični moj prijatelj Janko je bingljaj v zraku, toda misel, da čaka kaj takšnega še najbrže tudi mene, mi je pregnala ves smeh nad si-

cer smešnimi prizori, koje povzroča to plezanje pod previsečo skalo.

Ko se post tot discrimina rerum srečno skobaca čez rob, lotim se še jaz te vrlo zanimive pasaže, ter se prav kmalu prepričam, da res ni lahko obdržati nog na oglajenih klinih, ko visi ostalo telo vznak ob skali. V srcu sem hvalil Boga, da me ne vidi moj tovariš, hudomušni Janko bi gotovo bil počil od smeha — v svojo in mojo škodo.

Ko pomolim glavo čez rob, me Janko prijazno nahruli, češ:

„No, vendar enkrat, mislim sem že, da si se napičil na kline ter ne moreš več naprej!“

„Vraga boš se napičil, bil sem vesel, da sem se mogel zopet vloviti, kadar so mi ušli čevlji v — zrak!“

„Gratias plenas za tvoje priznanje, Lojze; sedaj si vsaj nimava nič očitati“, zahvali se mi Janko prav zadovoljno ter mi pomaga zlesti gor na ploščnato skalo.

Naglo še premeriva kakih trideset metrov dolgo sneženo rez, raz koje vise na levi nešteti oburki, ter stopiva ob pol desetih na tako težko priborjeni vrh (3480 m).

Sledivši naravnemu nagonu stegne moj Janko desnico ter zavpije na glas:

„Vikt . . .!“ — kar se pojavijo na desno izza zasneženega skalovja tri glave, katerim seveda takoj slede rame, roke, trupla in noge, ki Jankotu že bliskoma pomagajo požreti že pripravljeni „torija!“ Z vidnim začudenjem se spogledamo ter se v trenutku potem prav srčno pozdravimo.

Bila sta dva turista z vodnikom, ki so splezali na vrh od Geraerske kočice čez Kasererjev, z mnogimi železnimi kljukami olajšani greben. Malo minut nato došel je še eden turist z vodnikom po isti lepi poti.

(Dalje prih.)

vedeli za njihov prihod, nadlegovali, da bi jim izvalili kake podrobnosti o zavzetju Janine, toda častniki so jih odločno zavrnili, češ da so vojaki in da je za vojaka prva dolžnost molk.

Mirovni pogoji balkanskih zveznih držav.

Vladni srbski list „Samouprava“ javlja, da stavijo balkanske zvezne države Turčiji naslednje mirovne pogoje:

1. Sovražnosti trajajo nadalje, dokler se ne sklene mir.

2. Kot podlaga mirovnih pogajanj mora veljati predlog, ki so ga stavili delegati balkanskih zveznih držav dne 23. decembra 1912, to je, mejna črta bodi Midija—Rodosto, pri čemur se prepusti polotok Galipoli Turčiji. Odstopiti pa mora poslednja ves zahodnji teritorij, izvzemši Albanijo, kateri dobočijo meje in organizacijo veleposlaniki v londonski konferenci.

Izrecno se pri tem zahteva, da prepusti Turčija Odrin in Skader še pred sklenjenim mirom Bolgariji, oziroma Črni gori.

3. Turčija odstopi Egejske otoke Grški. Pri tem se še posebno omenja Kreta ter se zahteva, da se odreče Turčija vsem pravicam do tega otoka.

4. Turčija je obvezna, da plača balkanskim zveznim državam vojno odškodnino, ki se določi, predno se sklene mir.

5. Zasigura se pravice onih kristjanov in podanikov balkanskih zveznih držav, ki bodo še bivali v Turčiji. Za slučaj, če bi se razpravljalo o morebitnih vprašanjih finančnega značaja, ki jih je povzročila vojna, zahteva zvezne balkanske države, da se teh razprav udeleže tudi zastopniki vsake posamezne balkanske države.

Poostrenje pogojev je povzročilo nadaljevanje vojske. Če bi pa Turčija vnovič zavlačila pogajanja, potem bodo, tako zaključuje vladni list, novi mirovni pogoji še veliko težji, kakor so dosežani.

Turška križarka „Hamidije“ v Jonskem morju.

Listi poročajo: Iz Dardanel ubegla turška križarka „Hamidije“ se je dne 11. t. m. pokazala pred Dračem ter je oddala 50 strelkov na nek hrib, na katerem so bile utaborjene srbske čete. Umaknile so se sicer takoj za hrib, a vendar je bilo baje ubitih 10 in ranjenih tudi 10 srbskih vojakov. Na poslopjih so napravile kroglice veliko škode. Prebivalstva se je polastil grozen strah. Nato je „Hamidije“ odplula proti italijanski obali. Drugi dan, dne 12. t. m., se je pa pojavila pred Sv. Ivanom v Meduji. Pred vhomom v luko je baje uničila 4 grške transportne parnike, ki so prevažali vojaštvo, živež in municijo. Ker je bilo vojaštvo že izkreano, ko je došla „Hamidije“, mu bombardiranje ni povzročilo nobenih izgub, pač pa so poškodovana poslopja.

Nato je odplula „Hamidije“ proti italijanski obali. — Če se ne posreči Grkom, zajeti to križarko, jim bo delala še mnogo preglavic in ogrožala grško pomorsko trgovino ter prevažanje živil in vojaštva po morju.

Zopet nov kandidat za albanski prestol.

Iz krogov albanskih udeležencev zloglasnega kongresa v Trstu se poroča, da se je že na kongresu princ „Glika“ močno zavzemal za kandidaturo vojvode Montpensier za bodoči balkanski prestol. Razdelil je tudi proklamacije s podobami vojvode. Obljubilo se je nekaterim udeležencem kongresa, da bo nadvojvoda pomagal Albancem z denarjem in jim poslal veliko orožja. Vojvoda Montpensier je potomec slavne francoske knežje rodbine orleanske. Star je sedaj 28 let.

Jurčič—Česnikov „Domen“ v Gradcu.

Nedeljo, dne 2. marca t. l., si mora „Kres“ zapisati z zlatimi črkami v svojo zgodovino. Bil je res lep večer, ki je daleč presegal vse dosedanje prireditve. Igrala se je prvič večja igra, Jurčič—Česnikov „Domen“, ki je imela tak vseh, da je „Kres“ lahko nanj ponosen. Glede igre kot take samo to: Česnik je napravil s svojo dramatizacijo priprostemu ljudstvu večjo uslugo, kakor če bi bil spisal sedem modernih dram. Zakaj večna resnica je, da splošno človeški konflikti s svojo odkrito, izrazito tragiko ganejo vsa srca, dočim gredo simbolične, moderne reči neobčutene od velike večine gledalcev preko desk. In Jurčiča še najbolj razume dandanes naš preprost človek, zato tudi na odru njegove stvari vplivajo, o-sobito če so vsi dramatični momenti tako večše zbrani, kakor jih je zbral Česnik v „Domenu.“

Glede vprizoritve „Domena“ v restavraciji „Z. Stern“ v nedeljo, dne 2. t. m., naj pridejo na vrsto najprej senčne strani, ki spričo vrlin predstave sicer popolnoma izginejo. Govorilo se je na odru v 3 narečjih: vipavski, gorenjski (ljubljanski) in štajerski. Sicer pa to ni čudno, če pomislimo, da so naši igralci in igralka pač od vseh vetrov naše domovine, kakor jih je usoda pripeljala v Gradec. Toda motilo je malce. In Jerica in Anka sta mestoma pretiho govorili. To bi bile vse senčne strani. Tudi še nekaj: Nekateri očitno zelo dobro razpoloženi ljudje so se ob najtragičnejših prizorih, ob najžalostnejših trenutkih, prav od srca smejali in hihitali. A to je zelo motilo gledalce in igralko. Ta stara razvada je grda dedščina iz domovine in pač ne kaže mnogo izobrazbe. Drugič naj taki veseli ljudje gre do raje v cirkus, kakor k resni predstavi.

Enver beg se dvobajuje.

Med Enver begom in Fethi begom, ki sta obadva mnan mladoturška prvaka, je prišlo do ostrega osebnega spora. Enver beg je pozval Fethi bega na dvotoj. Je to prvi dvotoj med turškimi častniki na turških tleh. Baje se bo dvotoj vršil po sklenitvi miru.

Zavzetje Janine.

Vjeti turški poveljnik Janine, Essad paša, je izjavil, da je razpolagal le z 8000 za boj spodobnimi vojaki. Al barci so ga po bitki pri Grimbovu popolnoma zapustili. Grška artiljerija je prekašala turško, ki je razpolagala z zastarelimi topovi.

Avstrija in Srbija.

Iz Beograda poročajo: Srbska vlada je sklenila, da da nakovati srebrnih novcev za deset milijonov dinarjev po 1/2, 1 in 2 dinarja in za pet milijonov nikljastih novcev. Guverner srbske narodne banke pojde v tej zadevi na Dunaj, da se dogovori z dunajsko državno kovnico denarja. Večji del nikljastih novcev pride še ta mesec v promet. Ker je v novoosvojenih pokrajinah veliko pomanjkanje drobiža.

Demobilizacija.

Ruska brzojavna agentura objavlja demobilizacijski dekret, ki je identičen avstrijskemu.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ piše, da se bo na avstrijski strani odpustilo 360 000 mož. Iz Berlina javljajo: Vest o avstrijski in ruski demobilizaciji je vzbudila tu veliko zadovoljnost. Poudarja se, da je ta demobilizacija dokaz, da Avstrija in Rusija tudi še spornih balkanskih vprašanj ne bosta rešili drugače kakor mirnim potom. S tem je Evropa rešena veliki bojazni, ki je tako slabo vplivala zlasti na gospodarsko življenje.

Kako muči lakota oblegana mesta.

Turki bi radi prepričali svet, kako dobro sta Odrin in Skader preskrbljena z živil. Nedvomno sta obe mesti imeli časa za obilno preskrbo z živil in istotako gotovo sta ta čas tudi dobro uporabili. Toda treba je pomisliti, da je n. pr. v Odrinu poleg okroglo 40.000 vojakov še dobrih pol-drugotistoč civilnih prebivalcev in beguncev iz okolice, in da je mesto sedaj že na tri mesece hermetično zaprto, da torej od zunaj ne more ničesar dobiti. Pa naj je bilo še tako bogato založeno z živil — toliko število ljudi je v teh mesecih nedvomno dobora izpraznilo zaloge. Kako se v tem oziru godi obleganim mestom, nam kaže Pariz o priliki obleganja leta 1870-71. Obleganje se je začelo dne 19. septembra 1870, mesto se je pa podalo 29. januarja 1871. Dasi je bil Pariz z vso deželo zveran z gosto železniško mrežo in so pred obleganjem na vso moč hiteli z zbiranjem živeža, je vendar kmalu postala vladarica mesta — lakota. Kruha je imel Pariz za 130 do 140 dni. Prodaja kruha je bila strogo urejena: za vsakega odraslega človeka je bilo na dan določenih 300 gramov, za otroke pa po 150 gramov kruha. Začetkom obleganja je imel Pariz 62 000 volov, 370 000 ovac, 12 000 svinj in krog 100.000 konj. Vse to se je kar hitro stajalo. Že oktobra so klali po 500 konj na dan. V decembru so prišle na vrsto zveri in eksotične živali iz zoološkega vrta. Na trgu so prodajali pse, mačke in — podgane. Novembra je stala podgana 60 santimov, proti koncu obleganja pa 4 franke! Zračnili so, da je takrat Pariz pojedel krog 20 milijonov podgan.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši na belo nedeljo, dne 30. marca ob 10. uri dopoldne v Mariboru. Vsi pristaši vabljeni!

Vendar vse to izgine ob celotnem učinku igre in igranja na gledalce. Oder ni bil bogve kaj, razsvetljava skromna, kostumi tudi ne na višku — a vendar je igra vplivala mogočno na gledalce. Na misel mi je prišel oder ob Shakespearjevih časih, ko so na deskah označili gozdno scenerijo: tukaj je gozd, in so igrali preprosti ljudje nesmrtna dela velikega dramatika, ki so pa tudi z najbolj beraškimi sredstvi dosegla svoj uspeh. To mi je prišlo na misel, ko sem videl solze v očeh gledalcev in jim na obrazih bral, da so občutili do dna duše vso tragiko, ki jo vsebuje „Domen.“ Domenovo mater Meto je pogodila igralka izborna, igrala je njeno vlogo z vsem srcem in takorekoč potegnila s seboj vse igralce. Kaj takega pri „Kresovih“ veselicah nismo še doživeli in še sanjalo se nam ni, da bi utegnili še imeti tako dobro dramatično moč v našem društvu. Tudi ostale gospodične, ki so imele ženske vloge, so svojo nalogo povoljno rešile. Izmed moških vlog je jako dobro pogodil svojo hladno-zlobno vlogo grajšak Sova, ki se ni dal zapeljati, da bi bil karikiral. Domen je bil ob viških svoje vloge zelo dober. Ankin oče Jurec je bil pravi tip gorenjskega kmeta. Berač Urh je vkljub svoji komični vlogi rešil tragične momente iste smešnosti. In veseli žnidar in kmetje in biriči — kaj bi vse našteval! Vsi so igrali tako, da doslej še kaj takega v Gradcu nismo izlepa videli. Z eno besedo: „Kres“ je lahko na moralni uspeh svoje zadnje predstave ponosen.

Mešani zbor je zapel pred igro dve pesmi. A žal, da so bili nekateri pevci in pevke indisponirani. Pohvaliti pa moramo tamburaše, ki so iz skromnih začetkov se povzpeli do dovršenosti, ki se jo redko kdje dobi.

Obisk veselice je bil primeren in prosta zabava neprisiljena in živahna.

„Kresu“ želimo še mnogo tako lepih veselice, kakor je bila ta.

Raznoterosti.

Iz justične službe. Okrajni sodnik dr. Gustav Rostok v Šostanju je imenovan za okrajnega sodnika v Mariboru.

Poslanec dr. Jankevič bo imel v prihodnjem času naslednje shode: 1. na velikonočni ponedeljek po zgodnji sv. maši v Polju v gostilni g. Petra Jurčan; 2. na praznik Marijinega oznanenjanja po zgodnji sv. maši pri sv. Petru pod sv. Gorami v gostilni g. Ivana Drofenik; 3. dne 30. marca po zgodnji sv. maši v Podsedri v gostilni g. Ivana Jazbec; 4. v nedeljo dne 6. aprila popoldne ob 3 uri v Zakotu v gostilni g. župana Zorko na kolodvoru. Volilci pridite poslušati svojega poslanca!

Občni zbor Osrednje zadrage za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru se vrši v ponedeljek, dne 14. aprila 1913, ob 10. uri dopoldne, v prostorih Zadrage zveze v Mariboru. Vsi člani ste vabljeni!

Trgovci, obrtniki, pozor! Slovenska kmečka zveza bo za leto 1914 med svoje člane razdelila žepni koledar v nad 12.000 iztisih. Koledar bo imel tudi inserate. Ker bo koledar jako razširjen med našim kmečkim ljudstvom, bo inseriranje zelo uspešno. Cela stran bo merila 126 in 72 milimetrov. Inserat bo stal na celi strani 30 K, na pol strani 16 K, na četrt strani 8 K, na osminski strani 4 K. Trgovci in obrtniki, ki hočejo naročiti inserat v tem koledarju, naj se odločijo do dne 1. aprila t. l. Naročila na inserate sprejema tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Evharistični shod bo letos na otoku Malta v Sredozemskem morju, južno od Italije, in sicer od 24. do 27. aprila.

Letošnji veliki manevri se bodo vršili na Češkem. Vodil jih bo prestolonaslednik Frane Ferdinand. Udeležili se jih bodo sledeči kori: 8., 9., 1., 2. in 14. Odkar se cesar več ne udeležuje velikih manevrov, se isti ne imenujejo več „cesarski“, ampak armačni manevri.

Zadružni kongres. V Ljubljani se vrši dne 2. in 3. aprila zadružni kongres, na katerem se bo razpravljalo o sledečih točkah: 1. Novi zadružni zakon. 2. Centralna zadružna blagajna. 3. Zadružništvo in skrb za javni blagor. 4. Obrtno kmetijsko zadružništvo. 5. Zadružništvo in trgovina. 6. O načinu vračevanja posojil. Kongresa se bodo udeležili zastopniki jugoslovanskih zadrug in je želeli, da vse štajerske zadruge pošljejo k temu kongresu svoje zastopnike. 2. in 3. aprila na svidenje v beli Ljubljani!

Iz pruske Turčije. Kakor ima Avstrija svoje vilajete, svojo Turčijo, tako jo ima tudi Nemčija. V avstrijski Turčiji ječimo mi Slovenci, v pruski pa Poljaki. Kakor pa ne marajo odnehati Nemci s svojimi nasilstvi, tako nečejo tudi odnehati pruski. — Pruska zbornica je dne 11. marca obrabnavala proračun naseljevalne komisije, ki na zahodnem Pruskem in v Poznanju govori Poljake iz njih rodne grude in naseljuje Nemce na oropano poljsko zemljo. V zvezi s proračunom je zbornica otvorila glavno razpravo o novi nasilnosti pruske vlade proti Poljakom, ki zahteva 230 milijonov mark za ojačenje nemstva na zahodnem Pruskem in na Poznanjskem. Poljedelski minister je naglašal, da se mora ponemčevanje poljske zemlje nadaljevati. Konservativci so izjavili po svojem govorniku, da dovoljujejo, zahtevano svoto, govornik centra je izjavil, da odklanja njegova stranka predlogo, ki ne odgovarja pravici in ustavi. Svobodni konservativci in narodni liberalci so tudi izjavili, da se s predlogo strinjajo. Proračun je pa zbornica nato sprejela in novo nasilno postavbo nazvala proračunski komisiji.

Svečanosti v proslavo sv. Cirila in Metoda na Velehradu. Iz Velehrada na Moravskem se poroča, da se vrše med ondnotnimi cerkvenimi oblastmi in pa katoliškimi društvi obsežne priprave, v proslavo spomina na prihod solunskih bratov na Moravsko pred 1050 leti. Delovanje teh slovanskih apostolov, ki sta prinesla Slovanom luč katoliške vere, je v svoji encikliki opisal tudi papež Leo XIII. Da se natanko izvrše cerkvene in svetne svečanosti v čast obeh slovanskih apostolov, se je ustanovil posebni slavnostni komite, kateremu načeljujejo prelar v Brnu l'ospišil, msgr. pater Stojan, dekan Schneider in rektor Schmidt. Glavne svečanosti se bodo vršile v času od dne 5. do dne 12. julija t. l., ko se bodo orale pontifikalne maše in vršile slavnostne pridige za vse stanovce. Kot nekako nadaljevanje teh svečanosti se bo vršil dne 25. julija unijonistični kongres za katoliško versko zedinjenje. Na tem kongresu, ki pa stoji pod protektoratom nadškofa dr. Bauerja, bo predsedoval lvovski knezonadškof grof Szepticki. Program kongresa je že odobril brnski knezonadškofski ordinarijat. Za to versko slavlje so odposlali že vabila na vse katoličane celega sveta. Svečanost obeta biti velikanska manifestacija za enotnost katoliške vere.

Ali naj se uresniči? Znani italijanski politik Mazzini, ki je bil strupen sovražnik Avstrije, je l. 1871 zapisal: „Turško cesarstvo bo razpadlo, morda še prej ko avstrijsko, toda padec enega teh dveh cesarstev bo povzročil padec drugega.“ Turčija je že propala, ali naj ji sledi sedaj res Avstrija? Če človek opazuje nerodnosti naših politikov, bi skoro prišel do prepričanja, da se hočejo Mazzinijeve besede uresničiti. Ne tožimo že samo mi čez nesmotrnost naše politike in nezmožnost naših diplomatov, ampak vedno večje je že tudi število nasprotnih listov, ki se strinjajo z nami. Dunajska „Zeit“ piše,

blamaže, ki smo jo zopet doživeli v diplomatičnem mejdanu z Rusijo, ni povzročila genijalnost ruskih politikov, ampak nespretnost naših. Bogu bodi potoženo, mi imamo diplomate, ki so za nič — končuje list svoja razmotrivanja. Bridko, pa resnično.

Karl Marx. Danes je minulo trideset let, odkar je v Londonu zatisnil oči veliki socijalni mislec in oče revolucionarne socijalne demokracije, Karl Marx. Socijaldemokraška glasila se danes v svečanostnih člankih spominjajo svojega ustanovitelja in proslavljajo njegov spomin.

Poslanec prošt Faidutti resno obolel. Iz Gorice se poroča, da je poslanec prošt Faidutti nevarno obolel. Vodstvo laške ljudske stranke je prevzel poslanec dr. Bugatto.

Angleži prestopajo v katoliško cerkev. Iz Londona prihaja razveseljiva vest: Angleški benediktinci so prestopili v katoličanstvo. Anglikanska benediktinska opatija v Caldey Islandu in anglikanske benediktinke v St. Bridesu, Milford Haven, so prestopile v katoliško cerkev. Dne 6. t. m. je redovni konvent to veselo dejstvo naznanil javnosti; ob enem je objavil, da si bo opatija prizadevala, da bi bila sprejeta v rimsko-katoliški benediktinski red. Le 30 menihov je podalo izjavo, da ostanejo v angleški državni cerkvi. Red anglikanskih benediktincev je bil posnet po katoliških benediktincih; udje so pa kmalu sprevideli, da pravega benediktinskega duha ni mogoče vlti redu, ako ni nad njim vidne glave katoliške cerkve — papeža. Zato so prestopili. Anglikanski benediktinski red je leta 1895 ustanovil obče priljubljeni menih Carly in bil tudi njegov prvi opat. Ženske redovnice sv. Benedikta so razen 2 vse sledile vzgledu moških redovnih tovarišev in so prestopile v katoliško cerkev. Ni dvoma, da bo ta razveseljivi dogodek med verniki angleške narodne cerkve z nova okrepil gibanje za prestop v katoličanstvo.

Šolska Matica je začela ravno kar razpošiljati svoj književni dar za lansko leto. Izšle so štiri publikacije: 1. Pedagoški letopis, XII. zvezek, uredil H. Schreiner; 2. Didaktika, spisal prof. Fr. Hauptmann, IV. del; 3. Domoznanstveni pouk v ljudski šoli, sestavila Eliza Kukovec, 1. snopič; 4. Flora slovenskih dežel, sestavil Julij Glowacki, uredil dr. L. Poljanec.

Ponarejeni deset- in dvajsetkronski bankovci. Po Spodnjem Štajerskem krožijo v prometu ponarejeni deset- in dvajsetkronski bankovci. Bankovci so precej dobro ponarejeni in je ponarejene razločevati od pravih le tedaj, če se jih precej natančno ogleda. Pred nedavnim je celo šoštanjka davkarija poslala deželni finančni blagajni med drugim denarjem en tak ponarejen dvajsetkronski bankovec. Šele v Gradcu so spoznali falzifikat. Resno svarimo prebivalstvo, da si denar dobro ogleda, ker bi sicer znalo trpeti gmotno škodo.

Velike turške zmage bi se od nas prav gotovo nikdo ne razveselil, pač pa glavne dobitke čistih 400.000 frankov, ki bo izžreban pri žrebanju turških srečk dne 1. aprila t. l. Kdor si hoče naročiti to izorno srečko naj stori to po posredovanju „Slovenske Straže“ glasom današnjega tozadevnega oglasa.

Štajersko.

Mariborske novice.

„Balkanska vojska“. Npovedano nedeljsko predavanje o balkanski vojski v prostorih Kat. delavskega društva v Flöbergasse 4 ob 8. uri uri zvečer se vsled nastalih zaprek ne bo vršilo in odpade.

Narodni Dom. Kakor smo že poročali, se je v Weixlovi pravdi pred sodiščem ugotovilo, da se klerikalce v Narodnem Domu samo trpi, in sicer v to odločenem prostoru. Da ne bo krivega tolmačenja, pribijemo, da po naših informacijah gostilničarke v tej stvari ne zadeva nobena krivda, ampak samo prenapete liberalce. Ker nočemo, da bi kdo trpel krivico, to tudi odkrito izjavljamo.

Predstave Kristusovega trpljenja v Mariboru. V velikem tednu in o velikonočnih praznikih se bodo v mariborskem mestnem gledališču vršile predstave trpljenja Kristusovega, kakor jih je priredil pater Hildebrand. Uprizoritev te pasijonske igre, ki jo je aprobiral dunajski kardinal in knez nadškof dr. Nagl, se je prvičkrat z velikim vspehom vršila o priliki dunajskega evharističnega kongresa. Delo predstavlja v 13 gniljivih slikah trpljenje Kristovo in je tudi onim umljivo, ki niso nemščine zmožni. Rzne številne biblijske osebe bodo predstavljali deloma gledališki igralci po poklicu, deloma pa tudi druge osebe iz mesta. Za prebivalce v okolici mariborskega mesta se bodo o velikonočnih praznikih popoldne vršile še posebno predstave. Gledališka pisarna sprejema tudi pismene prijave. Tudi je pripravljena, da dovoli udom društev in korporacij znižane cene, če se pravočasno prijavijo in jamčijo za obisk.

Lajtersberg. Naš okrajni glavar se hvali nasproti Nemcem, da on strogo pazi na „Hetzkaplane“, in kakor je ugnal Baznika v Hočah, tako bo tudi v Lajtersbergu naredil mir in red. Šolski nadzornik pa izjavlja, da je povsem solidaren z okrajnim glavarjem. Saj je tudi lahko. Sedanjí okrajni glavar nemško-nacionalnemu „Hetzlehrerju“ ne skrivi lasu, in s tem je Dreflakova naloga rešena. Kajti šolski nadzorniki nimajo druge naloge na Spodnjem Štajerskem, kakor da branijo nemški pouk in nemško učiteljstvo, za vse drugo bi se itak rabili strokovnjaki na šolskem polju. C. kr. okrajni glavar bi moral biti objektiv in če že preganja duhovnike, kakor se hvali, bi moral tudi proti nemško-nacionalnim učiteljem nastopati,

kajti to bi zahtevala enakopravnost. V tem oziru pa ne izpolnjuje svoje dolžnosti. Duhovniki imajo itak svoje predstojnike in ne rabijo okrajnih glavarjev, ki razven 18. avgusta nikoli ne vidi cerkve oči znotra.

Kako se dela z denarjem davkoplačevalcev? V Mariboru imamo sedaj dve veliki novi zgradbi: dravski most in novo poslopje za cesarske urade. Z vso gotovostjo se zatrjuje, da bo novi dravski most, ko dobimo tramvaj, preozek, poslopje za državne urade je pa po enoglasnem mnenju že sedaj premajhno. Brezvestnost, s katero se zapravlja denar davkoplačevalcev, je res nepopisna. Mesto mastnih služb jih zasluži gotovi ljudje 25 na ...! Götz v. Berlichingen, povej!

Slovenske šivilje in krojači so navadno naročevali blago za obleke in druge potrebščine od tujih, židovskih razpošiljalnic. Dobili so slabo blago za drag denar, največkrat pa so dobili čisto drugo blago, kakor je bilo naročeno, ker v onih razpošiljalnicah niso znali ali pa niso hoteli znati slovenski in so poslali, kar so hoteli. Sedaj je temu odpomagano. Naš domači trgovec J. N. Šoštarčič v Mariboru, Gosposka ulica št. 5, si je uredil novo prvo spodnještajersko razpošiljalnico vseh vrst modnega in manufakturnega blaga. Če hočete dobiti sveže, modno in po ceni blago, pišite takoj po vzorce; dobite jih zastoj in poštne prosto. Če pridete v Maribor, oglejte si trgovino in pazite na slovenski napis, da ne zamenjate te trgovine s kako drugo.

Št. Iljske novice.

Občni zbor hranilnice in posojilnice se prihodnjo nedeljo ne vrši.

Ptujske novice.

Okrajni komisar dr. Volte ne pride v Celje, ampak ostane tukaj. Nemški Volksrat je smatral, da je boljše za celjske Nemce in nemškutarske podjetnike pri okrajnozastopnih delih, ako pride dr. Fasching, ki se je v Ljutomeru obnesel kot zanesljiv mož. Obrtniki in kmečki ljudje se še z gnevom spominjajo časov, ko je dr. Fasching paševal v Ljutomeru.

Na belo nedeljo, dne 30. t. m., bo pri drugi dopoldanski službi božji blagoslovitev zastave za Marijino družbo mladeničev in Orlov. Cerkveni govor ima dr. Hohnjec.

Liberalna posojilnica ne podeljuje več podpor liberalnim listom imenoma, ampak iz splošno označenih fondov. Kadar se jih napade, lažje tajijo.

Ljutomerske novice.

Dekliška zveza vabi vse dobro misleče mladenke na mesečni shod in občni zbor, ki se vrši na Jožefovo, dne 19. marca, popoldne po večernicah, v bralni sobi. Na veselo svidenje!

Konjereja. V našem okraju se je vršil nabor remontnih konj dne 5. in 6. t. m. V Ljutomeru in v Bucečevcih se je predstavilo asentni komisiji kakih 120 konj. Komisija se je izrazila jako pohvalno o materijalu in obžalovala, da ni imela dovoljenja več kupiti kakor pet glav. Cene so bile do 1250 kron za konja. Pač pa upa asentna komisija kupiti v našem okraju na jesen več konj. Konjereja v našem okraju je zelo razvita in bi jo vlada lahko podpirala z večjimi nakupi remontnih konj.

Ljutomer. Podružnica c. kr. kmetijske družbe razpisuje dva kmetijska knjigovodska tečaja in sicer za dne 17., 18. in 19. marca v Križevcih (prijave sprejema gospod Herzog) in dne 20., 21. in 22. t. m. v Ljutomeru (sprejema gospod Kryl). Predmet predavanj je velike važnosti, posebno zaradi odmere osebnodohodninskega davka.

Umrli je v Ljutomeru gospa Frančiška Sponda so-proga bivšega ravnatelja mešč. šole v Celju. Bila je pokopana ravno na dan svojega goda N. v. m. p.

Slovenska zmaga. Pri volitvi v bolnišni blagajno obrtnikov so Slovenci sijajno zmagali. Vsa čast zavednim obrtnikom.

Peter Stuhala. Dobili smo od prijatelja še naslednje vrste: Pogreb vel. č. g. Petra Skuhale je bil veličasten. Spremilo je blagega pokojnika k zadnjemu počitku 28 gg. duhovnih sobratov in nebroj ljudstva, uradništvo, učiteljstvo, mnogo tržanov brez razlike narodnosti, veteransko društvo v Ljutomeru in gasilsko društvo na Cvenu ter mnogo okoličanov, znancev in prijateljev. Cerkvini govor je imel veleč g. M. Osenjak župnik pri Sv. Petru, ki je omenil vse vrline rajnega. Ob grobu je zapela „Slov. pevsko društvo v Ljutomeru“ ganljivo na grobnico. Pokojnik je bil povsod visoko čislana oseba. Pogrešali ga bomo povsod, zlasti ljutomerski Slovenci, katerim je bil zanesljiv in zvest svetovalec, posebno pa še oni, ki so iskali pri njem duhovnega tolažila. Veselega in kraškočasnega gospoda Petra, kakor so ga najraje vsi imenovali, sicer ni več med nami, a njegove lepe in pomenljive popevke se bodo razlegale po divnem murskem polju in ljutomerskih gorah, dokler še bo prebital tód slovenski rod. Njegovi spisi v prileškem narečju bodo še v pozni dobi služili marsikateremu narodu spisca. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč!

Celjske novice.

Voditelj okrajnega zastopa postane dr. Fasching, ker so Nemci protestirali proti dr. Michlu. Izražali so bojazen, da bi objektivni dr. Michl v okrajnem zastopu pri oddajanju del ne pazil samo na nemškutarstvo, ampak tudi na dobrobit okraja. Dr. Fasching je v vsakem oziru zanesljiv nemški nacio-

nalec, kar je že dokazal baje v Ljutomeru. — Na tukajšnjem glavarstvu se je sploh začela šopiriti radikalna struja nemških uradnikov. Saj imamo že celo verskega odpadnika, novo-protestanta dr. Hermana. Ljudje, ki iz nacionalnih nagibov spreminjajo svojo vero, ne spadajo vsaj med politične uradnike na Spodnjem Štajerskem.

Avtomobilski promet med Celjem in Ljubljano se utegne oživitvoriti že tekom nekaterih tednov. Vožnja sem in tja bi stala 8 K. Izven tega pa še promet med Celjem, Žalcem in Vranskem. Družba, ki hoče ta promet izvesti, si je zasigurala za to že potreben kapital. Ta promet bo velike važnosti in koristi za našo lepo Savinjsko dolino.

Smrtna kosa. Včeraj 13. t. m. zjutraj ob 3. uri je po kratki bolezni umrla gospa Ferezija dr. Sernečeva, roj. Kočvarjeva, soproga dr. Josipa Serneca, odvetoika v Celju. Pokojnica je bila hčerka znanega prvoboritelja celjskih Slovencev dr. Štefan Kočvarja. Bila je tiha, blaga gospa, ki je živela zgolj svoji rodbini in hiši. Radi svojega plemenitega značaja je uživala največje spoštovanje ne samo med Slovenci, marveč tudi med Nemci. Pogreb bo jutri v obito 15. t. m. ob 4. uri popoldne. Počivaj v miru!

Ormozke novice.

Ormož. (Smrtna kosa). V Ormožu je umrl pretečen teden Ivan Kreutz, ključavničarski mojster, brat tukajšnjega ključavničarja. R. J. P.

Hum pri Ormožu. Pretečeno nedeljo smo tukaj na pokopališče spremili vrlo posestaico Marijo Peklič. Ravno po preteku osmih dni, to je dne 9. sušča smo pa pogrebili njenega moža starega veteranca Alojzija Pekliča. Čudna so božja pota. Rajni je večkrat v življenju vzdihnil; da bi le rajši jaz preje umrl, in sedaj se mu je skoraj uresničilo. Pokopana bosta s svojo ženo, s katero sta srečno živela v zakonu nad trideset let. V. m. p.

Drugi kraji.

Ruše. Slovenska društva v Rušah vprizorijo na velikonočni ponedeljek v dvorani gospoda Antona Novaka gledališko igro „Fernando, strah Asturije.“ Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. Med igro udarjajo studeniški tamburaši.

Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje bralno društvo in podružnica „Slovenske Straže“ priredita na Jožefovo, v srednj dne 19. sušča, ob pol 11. uri dopoldne, v bralni sobi v župnišču svoj redni letni občni zbor z običajnim vspešnim. Na dnevnem redu je tudi zanimiv poučen govor. Radi velike važnosti obeh društev za naše obmejne kraje je želeli prav mnogoštevilne udeležbe, h kateri vse zavedne Križančane najljubdeje vabita odbora.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Gospodarji! Kmetijska podružnica v Ribnici priredi na cvetno nedeljo, dne 16. t. m., po popoldanski službi božji pri Pernatu v trgu poučni shod. Potovalni učitelj g. Gorican bo poučeval o važnih gospodarskih rečeh, prav posebno tudi o živinoreji. Pridite v obilnem številu!

Sv. Bolhenk v Slov. gor. Tukajšnje kat. slov. izobr. društvo priredi dne 19. marca svoj letni občni zbor z navadnim sporedom. Začetek po večernicah v mežnariji. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Slov. Bistrica. Podružnica Südmarke si je na zadnjem zboru izvolila same Slovence v odbor. Za predsednika je izvoljen koroški Slovenec dr. Janežič, med odborniki razen Fekonja in Božička še tudi sodnik dr. Feliks Rakovec. Rakovec oče je pošten krščanski Slovenec, mati sploh nemški ne govori, in brat mu je vrl slovenski duhovnik, cela familija je slovenskega in katoliškega mišljenja. Mladi Feliks je izgotovil svoje študije in še bil vedno Slovenec. Potem je postal Dežmanov učenec.

Vučjivas. Kmetijska podružnica v Vučjivasi priredi v nedeljo, dne 16. marca, popoldne ob 2. uri, v šoli, zborovanje, na katerem predava c. kr. živinozdravnik gospod Fr. Pirnat iz Slovenjgradca iz svoje stroke. Vse živinorejce v okolici vabi k udeležbi odbor.

Sv. Barbara v Haložah. Naše slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi dne 30. marca, to je na belo nedeljo, pri gospodu Reicherju gledališko igro, tombolo in petje. Natančnejši vspeš se še objavi. Odbor že sedaj uljudno vabi domače ter sosede iz Leskovca in Zavrča.

Konjice. Na Jožefovo, dne 19. t. m., se vrši redni letni občni zbor katoliškega političnega društva v Konjicah in ob enem politični shod Slovenske kmečke zveze. Poročal bo vodja našé spodnještajerske politike, državni in deželni poslanec dr. Anton Korošec in deželni poslanec gospod Novak. Prijatelji, zastopniki in zaupniki Slovenske kmečke zveze, volite celega okraja, prihitite v Konjice, pokažite z mnogobrojnim obiskom moč naše stranke v konjiškem okraju!

Zreče. Tukajšnje politično bralno in gospodarsko društvo „Straža“ bo dne 19. sušča, to je na Jožefovo, po prvem cerkvenem opravilu imelo obč. zbor v prostorih gospoda Kračuna. Počastil nas bo z govorom državni in deželni poslanec gospod dr. Ant. Korošec.

Rečica ob Savinji. V naši župniji se je vršil sv. misijon, katerega pomenljivi dnevi ostanejo nam vsem v trajnem spominu. Začel se je v nedeljo, dne 3. marca, ravno na dan smrtné žalosti rodbine Praznikov, ko smo s tužnim sreem spremljali blagega, vsestransko priljubljenega gospoda Matija Jeraja k

večnemu počitku. Sv. misijon so vodili č. gospodje iz Jezusove družbe: superior Žužek iz Ljubljane in Remšak iz Linea ter č. g. pater Kasian, gvardian samostana pri Sv. Trojici, z vsega občudovanja vredno v nemo skozi devet dni pri naravnost ogromni udeležbi, kar dokazuje 4630 obhajancev iz domače in sosednih župnij, ki so polnili cerkvene prostore pri 25 pridigah. Duhovno sopomoč so izvrševali v polni meri častiti gospodje bližnjega nazarskega samostana in sosedni duhovniki, med tem ko je bilo cerkveno petje pod dobrim vodstvom organista gospoda Fl. Veninška in izvežbanega pevskega zbora. Vse se je lepo mirno po vspredu izvršilo, celo visoko sinje nebo nam je pripomoglo z milim lepim vremenom. — Velepomemben, ganljiv je bil govor na čast presv. Rešnjemu Telesu v petek in soboto popoldne na čast Materi Božji, a vrhuncem verskega spoznanja pa je nudila v nedeljo popoldne več tisoč broječa množica pri procesiji z Najsvetejšim po trgu, ki je bil ves v zastavah, okna so bila z lučicami in podobami lepo okrašena, z eno besedo: bilo je zelo svečano. Sprevod je vodil velečastiti gospod dekan Fr. Dovnik iz Gornjegagrada ob asistenci mnogih častitih gospodov sobratov, da, še celo častiti gospod župnik Mil. Šmid iz dalnje snežnobele Solčave je bil navzoč. — Pomlajena srca rečiških faranov čutijo dolžnost zahvaliti se imenovanim č. gg. misijonarjem za njihov naporni trud in ljubeznivo delovanje, „da večnih nas otmo grobov“, kakor tudi domačim dušnim pastirjem, dobrotljivemu častitemu gospodu župniku A. Podhostniku in častitemu gospodu kaplanu Francu Hohnjecu. Hvala prisrčna vsem! — V imenu vseh rečiških župljanov.

Zavodnje. Pri nas se je po posredovanju živnoredskega nadzornika gospoda Jelovška ustanovila zadruga za rejo bikov. Zadruga obstoji pod imenom Zadruga za rejo bikov v Zavodnjem, vpisana zadruga z omejenim poroštvom. Zadruga ima svoj sedež v Zavodnjem in obsega vso občino Topolšica ter ima namen povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenški biki marijadvorske pasme. Predstojništvo zadruge obstoji iz šest ugov in treh namestnikov. Izvoljeni so: Žlebnik Franc kot načelnik, Potočnik Mat. kot namestnik, župnik Rožman Janez kot tajnik in blagajnik, Jelen Franc, Medved Janez, Napotnik J. kot udi, Kugonič Anton, Vrhovnik Janez, Knez A., kot namestniki. Razsodišče obstoji iz treh ugov in 2 namestnikov. Izvoljeni so: Ježovnik Janez, Koželnik Valentin, Poznič Matevž kot udi, Brglez Andrej, in Stropnik Valentin, kot namestniki. En opravični delež zneso 10 K, pristopnina 2 K, letnina za vsako v letni zadrugi spisek vpisano kravo ali telico 1 K. Dosedaj je pristopilo 38 ugov.

Politični pregled.

Deželni zbori.

Današnja „Wiener Zeitung“ prinaša cesarski patent, glasom katerega je sklican moravski deželni zbor na dne 18. sušca, šlezjski, predarelski in tržaški na dne 27. sušca.

Izgredi v ogrski zbornici.

Budimpešta, 13. marca.

V današnji seji državnega zbora so se dogodili velikanski škandali. Opozicijski poslanci so prišli korporativno v parlament ob pol 10. uri ter zasedli pod vodstvom Julija Juštha svoje sedeže. Sejo je otvoril predsednik Tisza, katerega je obstopilo deset najmočnejših vladnih poslancev. Med tem se je dvignil opozicijski poslanec Lovaszy in zaklical: „Stoj, na eno besedo!“ V tem trenutku je nastal silen kraval na vladni desnici, dočim je opozicija aplavdirala burno. Tisza je zvonil in pozival poslance, naj mirujejo, toda vsi njegovi opomini so bili brezvsepešni. Opozicija je razgrajala dalje.

Ko je bil ta šunder na vrhuncu, je vstopil v zbornico policijski nadzornik Pawlik z močnim policijskim oddelkom ter obkolil opozicijske poslance. Pawlik je potegnil iz žepa odredbo predsednika Tisze, da naj devet, imenoma navedenih poslancev od strani. Poslanec Jušth je protestiral v imenu opozicije proti zakonolomstvu predsednika ter proglasil vse sklepe, ki bi jih storila zbornica ob asistenci policije, za nezakonite in neveljavne. Nato je celokupna opozicija zapustila zbornico. Še le zunaj na hodniku je izvedela za imena onih poslancev, ki so bili izključeni.

Med tem je Tisza zopet otvoril sejo, katero je moral poprej prekiniti. Navzoči vladinovi so odobrili njegovo postopanje ter takoj izvolili imunitetni odsek, ki je izključil poslanca Lovaszyja in Abrama iz petnajst sej, ostalih sedem poslancev pa na deset sej iz zbornice. Nato je zbornica na predlog poslanca Darvayja sprejela zakonski načrt o izpremembi poslovnika, ki določa visoke denarne globe za one poslance, ki bi kalili mir v zbornici. Na ta način si obeta Tisza udušiti opozicijo. Dvomimo, če se mu bo to posrečilo. Potem je bila parlamentarna sezija zaključena.

Koroško.

V Žihpoljah na Koroškem je v ponedeljek, dne 3. t. m. izbruhnil požar v gospodarskem poslopu po-

sestnika in deželnega poslanca Franca Kiršnerja. Zgorela so vsa gospodarska poslopja, krma, poljedelski stroji, orodje in še več drugih reči. Mnogoštevilnim požarnim brambam se je zahvaliti, da se ogenj ni oprjel še drugih sosednih hiš. Škodo cenijo na 30.000 K na poslopih in na 8000 K na krmi. A kako je nastal ogenj, se ne ve. — Še nekaj: Zlostna slika koroških razmer se vidi iz neke bedaste pesmi, katere konec se glasi: „Wir Kärntner smo Deutsche. Deutsch mora vse bit, sonst kriegst mit der Peitsche, du windischer bik.“ Taki so tedaj pesniki iz „Štajerčevega“ modela, taka je njihova izobrazba: čim bolj si surov, tem rajši te imajo.

Pomagajte! Prejeli smo in radevolje priobčujemo: V Celovcu se je ustanovila slovenska Vincencijeva družba. Namen vsake Vincencijeve družbe je, da podpira reveže; doseže pa to na poseben način. Udje Vincencijeve družbe, ki se shajajo vsak drugi petek zvečer ob 8. uri v delavskem društvu, obiskujejo družine na domu, ter se na lastne oči prepričajo o stanju revežev. Ob enem udje tolažijo reveže in jih vspodbujajo k poštenemu bogaboječemu življenju, k izpolnjevanju verskih dolžnosti in k pridnemu delu. Št. Rupert pri Celovcu je poln bedne slovenske množice in živ krst se ne briga zanjo. Moralno in gmočno propada. V Št. Rupertu je nad 400 divjih zakonov. Da polagoma dobimo stik s to maso, da ji nekoliko pomagamo in da jo začnemo reševati pred socijalno demokracijo, se je ustanovila slovenska Vincencijeva družba. Naprošeni ste, da se sestankov udeležite, ali vsaj podarite kak majhen dar za slovenske reveže. Vsak človek da rad malo darilo po svojih močeh onim, ki ki so v resnici revni. Podarite to raje potom Vincencijeve družbe. Skrbelo se bo, da pride milodar v prave roke. Vincencijeva družba sprejema radevolje tudi obleke in slične stvari, oddajo naj se taki darovi v papirni trgovini hotela Trabesinger.

Primorsko.

Predrzen roparski napad v tržaški okolici. —

Dne 5. t. m. popoldne se je odpeljal neki tujec, Mieczislaw Chadzynski, rodom iz Grodna v Ruski Poljski, s svojo sestro z električno železnico iz Trsta na Opčino. Bilo je ob tretji uri popoldne, ko sta izstopila iz voza pri obelisku in sta odšla potem, da se navžijeta lepega razgleda na Trst in morje, po poti proti takoiimenovanemu Stefanijevemu razgledu. Nista pa prišla daleč, kar je stopil pred nju možak s črno krinko na licu, da so se mu videle samo oči, in z revolverjem v roki, ki ga je nameril na ona dva. Tujca sta prestrašeno obstala, a ropar, vedno revolver v roki, je stopil k njima, zahtevajoč: „Geld! Geld!“ (denar, denar!) Segel je najprej gospod Chadzynskemu v žep in mu odvzel denarnico z 12 K, 1 liro in 8 egipčanskimi pijastri, potem pa še sestri vzal denarnico, v kateri je bilo 8 K. Ker pa se je v tem začel ropot prihajajočega električnega voza, se je ropar prestrašil in pobegnil v gozd. Tako tudi ni imel časa, da bi bil segel Chadzynskemu v notranji žep, kjer je imel v listnici 2000 K v bankovcih. Oropanca sta seveda nemudoma naznaila rop varnostni oblasti in sta povdarjala, da je ropar sicer govoril nemški, toda s tako pristnim italijanskim izgovorom in akcentom, da je bil brezdvomno Italijan, ne pa Nemec. Chadzynski in njegova sestra sta nadaljevala svoje potovanje v Švico, varnostna oblast pa pridno zasleduje predrznega zločinca.

Velika tatvina. Iz Trsta poročajo: V sredo, 5. t. m., zjutraj, so prišli uradniki komanditne družbe Dussich in Comp., ki ima v ulici Aquedotto tvornico zlatih in srebrnih predmetov, v urad, a so na svoje neizmerno začudenje takoj oparili, da je bila ponoči izvršena velika tatvina. Neznani tatovi, ki so prišli z vetrihi v sobo, so vlomili blagajno starega slabšega sistema in pokradli ves denar in vse, kar je bilo le količkar vredno. Uradniki so še našli ležati pri blagajni štiri vetrihe, železen drog in dve zagvozdi. Lastnik Dussich, ki je takoj prihitel na lice mesta, je pozval policijskega komisarja in enega oficijala, da sta si ogledala dejanski stan. Ukradeni plen so bile zlate verižice, zapestnice, prstani, medaljončki, in drugi zlati predmeti. Vso tatvino cenijo na 250 tisoč kron, včevši onih 1000 K gotovine, ki so jo lo-povi odnesli. Za tatovi do sedaj še ni pravega sledu. Vendar pa lastnik ne bo trpel škode, ker je to podjetje zavarovano zoper vlom in tatvino. Policija je na vse načine izpraševala oba stražnika oškodovanega zavoda, Antona Minuta in Alojzija Mazzolina in pa policijske stražnike, ki so krožili po ulicah v bližini hiše. Sodišče in policija sta si na licu mesta ogledala vse posameznosti. Kriminalni oddelek policije pa je v inozemstvo razposlal nešteto okrožnic, ki opozarjajo na vse, kar je bilo ukradenost, za slučaj, da bi kdo hotel kaj prodati. Tvrdka Dussich je imela v svoji tvornici zaposlenih 35 možkih in ženskih moči, precejšnje število jih je bilo iz Italije. Od teh je bil neki delavec pred nekaj časa radi slabega obnašanja odpuščen in lastnik podjetja je izrazil sum, da je najbrže oni zagrešil ali vsaj povzročil tatvino. Naj že bo tako ali tako, težko se je iznebiti suma, da ni bila tatvina zagrešena z vednostjo kake osebe, ki ima v hiši posla in natanko vse pozna. Tvrdka Dussich je tržila posebno z Balkanom, a radi vojne jej je sedaj zastalo obilo blaga.

Naredno gospodarstvo.

Razdelitev dohodkov v Avstriji. Finančno ministrstvo je objavilo vspehe priredbe osebne dohodnine v letu 1910, ki so jako zanimivi. Od 28.321.088 prebivalcev, ki jih je štela totranska državna polovica koncem leta 1910, je bilo 1.304.755 podvrženih osebni dohodnini, to je 4.62%, torej je toliko oseb imelo več nego 1200 K dohodkov. Od teh davkoplačevalcev je imelo dohodkov:

od K	1.200 do K	2.000—725.441 oseb
„ „	2.000	4.000—376.546 „
„ „	4.000	6.000—100.831 „
„ „	6.000	10.000—59.028 „
„ „	10.000	15.000—20.199 „
„ „	15.000	20.000—8.258 „
„ „	20.000	40.000—9.604 „
„ „	40.000	60.000—2.539 „
„ „	60.000	80.000—1.099 „
„ „	80.000	100.000—591 „
„ „	100.000	200.000—985 „
„ „	200.000	300.000—226 „
„ „	300.000	400.000—98 „
„ „	400.000	500.000—57 „
„ „	500.000	600.000—24 „
„ „	600.000	700.000—19 „
„ „	700.000	800.000—13 „
„ „	800.000	900.000—12 „
„ „	900.000	1.000.000—12 „
„ „	1.000.000	1.500.000—18 „
„ „	1.500.000	2.000.000—9 „
„ „	2.000.000	3.000.000—3 „
„ „	3.000.000	4.000.000—3 „
„ „	4.000.000	5.000.000—3 „
„ „	25.000.000	1 „

Bilo je torej v celi Avstriji 37 oseb, ki so imele čez 1.000.000 K letnega dohodka in 1483 oseb z letnimi dohodki čez 100.000 K. Če računamo po podatkih ljudskega štetja, da si četrtna avstrijskega prebivalstva, to je nad 7.300.000 ljudi, služi kruha, so podatki zgorajšnje tabele naravnost žalostni. Nič manj kot 6.000.000 ljudi, ali nad štiri petinke, oseb službe nima niti 1200 K letnih dohodkov, na drugi strani pa vtakne 49 oseb vsako leto 111.000.000 kron v svoje žepe. Tu se vidi, kje naj bi država nastavila svoj neprestani davčni vijak, kar bi ji prineslo prav lepe svote.

Trgovski promet med Avstrijo in Ogrsko je za našo državno polovico vedno slabši. Mi na Ogrsko vedno manj izvažamo in vedno več dobivamo od tam. Leta 1911 smo kupili od Mažarov blaga za 1377 milijonov kron, leta 1912 pa za 1435 milijonov kron. Tako postajamo od dne do dne bolj odvisni od mažarskih magnatov, ki nas skušajo gospodarsko že davno zadaviti.

Razgled po svetu.

Zopet policijski škandal v New Yorku. Iz New Yorka poročajo: Policija je aretirala neko Ertz, lastnico številnih tolerančnih hiš. Pri zaslišanju je zelo kompromitirala več višjih policijskih funkcionarjev.

Velik potres. Iz New Yorka poročajo: Ameriški konzul v Guatemali poroča, da je bil v soboto v državi Guatemala hud potres, ki razdejal eno celo mesto. Mnogo oseb je bilo pri tem ubitih.

Novi predsednik zedinjenih držav — abstinent. Pri slavnosti v vladni palači novega predsednika Wilsona ne bo zanaprej nobenih alkoholnih pijač več na mizi. Wilson, njegova žena, podpredsednik, njegova žena in državni tajnik Bryan, so namreč — abstinenti.

Za smeh.

Privojaki h.

Stražmojster pri dragoncih k enoletnemu prostovolju:

Čudno; Vi ste vendar študirali gimnazij in zoologijo, pa še tega ne veste, koliko konj ima ena eskadrona?

Drzna primera.

Pek prinese v župnišče zemlje.

Kuharica: Danes je skoraj polovica zemelj obžganih.

Pek: Meni se godi, kakor gospodu župniku; njemu tudi vsaka pridiga ne „rata“!

V šoli.

Profesor naravoslovja: Če ima kdo še kak pomišljaj ali dvom, naj le pove, jaz ga bom takoj rešil!

Dijak: Prosim, ali ima kura — popek?

Judež.

Ali veš, kdo je pisal ta članek — d — v „Slogi“ zoper duhovnike?

Čuj, na sredi — d —, pred njim manjka Ju — in za njim — ež. Kar je bil Judež med učenci Gospodovimi, to je ta pisec med njegovimi služabniki. Zato je tudi šel ad suum — locum!

Pogojno.

Ona: Vidiš, Jože, namesto da me vedno zmerjaš, bi me moral do nebes povzdigovati, potlej bi bilo prav.

On: Saj bi te itak, če bi te vedel, da te več nazaj ne bo!

Pomenljivo znamenje.

A.: Ali že veš, da si je sosedov France vrat zlomil, ko je padel z odra?

B.: Zatorej je bil zadnji čas tako nekako — bled!

Koliko vojnih ladij je bilo zgrajenih l. 1912? Obseg vseh vojnih ladij, ki so se lani zgradile na celem svetu, znaša približno 535.000 ton, za 234.240 ton manj nego leta 1911, vendar pa za 217.000 ton več nego znaša povprečni letni obseg v zadnjih 19 letih. Na posamezne države odpade (leta 1912): Anglija, 28 ladij s 163.087 tonami, Nemčija 30 ladij z 99.810 tonami, severoameriške Združene države 15 ladij z 62.673 tonami, Japonska 4 ladije s 56.035 tonami, Francija 21 ladij s 55.965 tonami, Avstro-Ogrska 7 ladij z 49.361 tonami, Italija 5 ladij s 14.939 tonami, Rusija 1 ladija s 492 tonami. Vse ostale države so zgradile 33 ladij s skupaj 32.267 tonami. Avstro-Ogrska zavzema torej 6. mesto. Kar se tiče ladijskih tipov, kaže statistika, da so oklopne ladije še vedno v veljavi; leta 1912 je bilo zgrajenih 13 s skupaj 30.270 tonami, torej dve petini celokupnega tonskega obsega. Bojni križarji, ki sta jih, doslej gradili le Anglija in Nemčija, so se sedaj vpeljali tudi na Japonskem; od štirih lani zgrajenih bojnih križarjev odpade po eden na Anglijo in Nemčijo, dva pa na Japonsko. Vsi štirje obsegajo 109.500 ton. Lani zgrajeni oklopni križarji obsegajo povprečno po 24.645 ton, izvzemši majhen španski križar, ki obsega le 1500 ton. Zavarovanih križarjev se je lani zgradilo 11 s skupaj 48.048 tonami, in sicer so jih zgradile Nemčija, Anglija, Avstrija in Italija. Ostalih manjših vojnih ladij, kakor torpednih lovev, in podmorskih čolnov ter drugih, je bilo zgrajenih 46 s skupaj 76.811 tonami. Na angleške ladijedelnice odpade 191.737 ton lani zgrajenih ladij.

Steckenpferd- lilijsko mlečno milo

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi
je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionelnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznana pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborna izkazala Bergmannova lilijaska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Lekarnarja Thierryja balzam in centifolijska maža že rabi občinstvo več desetletij v prepričanju, da so najboljša domača sredstva, kojih niso mogli izpodriniti razni drugi v prometu se nahajajoči esenci, fluidi in drugi slični balzami, ker občinstvo, k večjemu enkrat izpeljano na led, odklanja vsaka taka vsiljiva sredstva in vstraja le pri priznani pristnem Thierryjevem balzamu. Pri nakupu je pač le treba paziti na varnostno znamko.

Sreča ga išče. Iz New-Yorka poročajo: Tukaj so nedavno odkrili nov tenor, ki se mu prerokuje sijajna bodočnost. Pred nekim newyorškim hotelom so dobili dečka v raztrganih capah, lačnega in premrazenega. Da bi dobil kak milodar, je pel. Par gospodov je postalo pozornih, dečkov glas je bil nena-

Malotrnja, ki bode, če v bode.
Zdravje je bogastvo — pa ne za zdravnika.
Večkrat imenujemo potrpežljivost, kar je v resnici — lenoba.

Kako lahko odpuščamo sovražniku, če smo ga premagali.

Ženska, ki sanjača vzame, je na boljem od one, ki vzame moža, ki pa ne sanja, ampak smrči.

Vsak pes ima svoj dan in vsaka mačka svojo noč.

Četudi je mož „odprta knjiga“, žena se vkljub temu zanima za njegove sprehode.

Optimist vidi v vsakem sovražniku prijatelja, pesimist v vsakem prijatelju sovražnika, egoist pa ima samo enega prijatelja in enega sovražnika — samega sebe.

„Jutri“ sploh ni, to živi samo v naši domišljiji, kajti če „jutri“ doživimo, je „danes.“

Najlepše zimsko veselje je up na pomlad.

V boju za obstanek ni premirja, samo en mir je in ta je — večen.

Vsak gost nam napravi veselje; eden, ki pride, drugi, če gre . . .

Tudi pri porokah, ki so v nebesih sklenjene, je včasih vrag za pričo.

Če nima žena pri možu zaslonbe, pade.

Dosti je takih ljudi, ki stremijo visoko, samo, da gledajo druge od zgoraj doli.

T a z n a r a č u n i t i .

Gospa: Koliko mleka na dan ima vaša krava?
Dekla: Osem litrov.

Gospa: In kaj počnete z mlekom?

Dekla: Dva litra ga porabimo doma in — dvajnajst litrov pa prodamo.

M e d d i j a k i .

Prvi: „Katero tvoje izpričevalo je najboljšo?“
Drugi: „Tisto o cepljenju koz.“

K r e p k o z d r a v i l o .

Kolesar (prijatelju, ki toži nad zobobolom): „O, zoper to vem izvrstno sredstvo. Včeraj sem se vozil s kolesom, kar me neznansko začne zob boleti. Sto-

vadno lep. Zavzeli so se za dečka, ga ogreli, oblekli in nasitili, nato pa peljali k več glasbenikom, ki so se o dečkovem glasu najpovolneje izrekli. Konečno so dečka predstavili ravnateljem Metropolitan opere; navzoči so bili tudi nekateri člani opere. Potem, ko jim je deček zapel, sta ravnatelja Casazza in znani bariton Amato izjavila, da če se dečkov glas primerno izobrazijo, bo to naravnost čudovit tenor. Amato je nato prevzel nalogo, da dečka, Theodorja Kittajja, pevsko izobrazijo.

Produkcija premoga v Avstriji v mesecu prosincu 1913: Na podlagi uradnih podatkov o produkciji premoga v Avstriji je znašala meseca januarja 1913 množina pridobljenega kamenitega premoga 14.303.991 meterskih stotov. In ako upoštevamo, — da je množina izkopanega kamenitega premoga meseca januarja 1912 znašala 13.399.245 meterskih stotov, vidimo, da je produkcija kamenitega premoga zopet narasla. Tudi produkcija rujavlega premoga se je povečala in je znašala meseca januarja 25.740.897, leta 1912 istega meseca pa le 22.741.408 meterskih stotov, torej v enem samem mesecu za 2.999.489 meterskih stotov več.

Nezgoda notranjega ministra Heinolda. „Kor. Wilhelm“ poroča: Minister za notranje zadeve, baron Heinold, se je odpeljal dne 9. t. m., predpoldne, v spremstvu ministerijalnega svetnika Deutscha z avtomobilom v Forchstein pri Mattersdorfu na Ogrskem, da si ogleda grad grofa Esterhazyja. Na povratku je avtomobil zdrčal vsled vlažne zemlje po nekem pobočju in je pri tej priliki zadobil minister par neznatnih poškodb. Šofer ni ranjen, pač pa je bil avtomobil zelo poškodovan.

Pasjo razstavo otvorijo na Dunaju dne 12. aprila. Trajala bo dva dni. Razstavljene bodo pa vse pasje vrste; posebno lepi psi bodo obdarovani.

150.000 žrtev alkohola. Iz Pariza javljajo časniške vesti: Ravnatelj javnih ubožnic in bolnišnic, gospod Mirman, je predložil ministrstvu statistiko, iz katere je razvidna umrljivost v letih 1906 do 1910. Zaključni vspeh tega poročila je: 150.000 Francozov, ki sedaj umirajo v cvetu svoje mladosti, bi ugnilo živeti, če bi se odpravil alkoholizem. Nasprotniki parlamentarne republike so imenovali tretjo francosko republiko „država birtov.“ In ne po krivici. Na podlagi parlamentarne republike vlada na videz suvereni narod. Poslanci so pravi sužnji volilcev, ne pa zastopniki. Ne sužnji vseh volilcev, kar je pa še slabše, nego sužnji takozvanih vplivnejših volilcev. In ni jih vplivnejših volilcev, kakor so birti in trgovci z žganjem. Pustošenje alkohola ni omejeno na Francoskem le na neposredni vpliv alkoholizma in na umrljivost otrok. Mirman kaže, kako natančno se ujemata statistiki o umrljivosti za tuberkulozo in poraba alkohola. Leta 1910 je umrlo na Francoskem 85.088 oseb za tuberkulozo, to je 217 od 100.000 prebivalcev, dočim znaša dotično število za Nemčijo, Italijo, Španijo 160, za Angleško in Belgijo pa 139. Vsa nevarnost te velike umrljivosti za tuberkulozo tiči v tem, da so tukaj žrtve večinoma mladi ljudje. Od 100 Francozov, ki umro v starosti 20 do 39 let, jih je 42 žrtev tuberkuloze. Da je boj proti alkoholu, ki ga naglašajo ravnatelj Mirman, res ono, kar utegne zmanjšati umrljivost, dokazuje to, da se je u-

pim v bližnjo lekarno, kjer mi lekarnar kane na košček vate par kapljic. To 'denem na zob. Ko stopim iz lekarne, je zobobol takoj izginil, ker je izginilo moje kolo.“

Popistatu v tiralici.

Lasje: rujavi, oči: plave, nos: navaden, posebna znamenja: svojemu očetu zelo podoben.

Eden kot drugi.

Tat ponuja judu uro z zlato verižico: Koliko mi daste zanjo?

Jud: Če morate dokazati, da ste jo po poštenu poti dobili, dam 40 K, drugače le 10 K.

Tat: Dajte sem 10 K!

V šoli.

Katehet: „Kaj se učimo v krščanskem nauku, povej!“

Učenec: „Vprašanja.“

Katehet: „Kaj je glavna reč pri izpovedi?“

Učenec: „Mašne bukvice.“

Katenet: „Kdo laže?“

Na to vprašanje dvigne učenec roko in glasno prosi, da bi smel odgovoriti, rekoč:

„Gospod, jaz!“

Katehet: „Kako je bilo ime ženi, ki je podala Jezusu potni prt?“

Učenec: „Harmonika.“

Ženitev.

Špela: Jaka, kedaj me boš pa vzel, ki mi že tako dolgo obetaš?

Jaka: Počakaj še en mesec! med tem časom bom že toliko nakradel, da se bova lahko vzela!

Kratkovidni.

Oče, ali grem prav k Sv. Roku?

Nič odgovora.

Bolj glasno: Oče, ali grem tu prav k Sv. Roku?

Zopet nič.

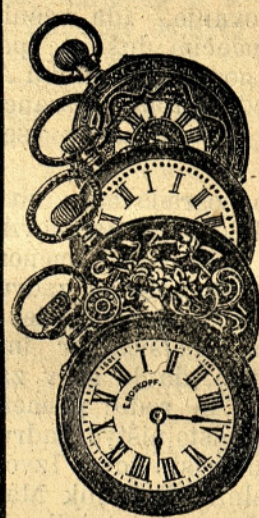
Vzame očale in vidi, da je dozdevni mož — strašilo v zelju.

Šmentani kurji pogled! zamrmra in nevoljno odkuri naprej.

mrljivost otrok v resnici zmanjšala. Umrljivost otrok na Francoskem je padla že v letih 1906 do 1908. Od 1000 otrok jih umrje namesto 135 samo 100. Francija izkazuje tukaj manjšo umrljivost nego Nemčija, Belgija in Italija. Da je splošna umrljivost na Francoskem velika, je vzrok alkoholizem in tuberkuloza, ki jo alkoholizem pospešuje.

Kako je prišla Rafaelova Madonna v Ameriko? Slavni Rafael je naslikal svojo Madonno l. 1515. Tekom stoletij je šla slika od različnih kronanih in knežjih glav v različne roke ter prišla slednjič še v last trvdke Sedlmayer v Parizu. Tu jo je zapazil ameriški milijarder Morgan. Vprašal je za ceno in zastopnik trvdke dr. Pavel Mersch je dejal ponosno: „Dva in pol milijona frankov.“ — „Dobro!“ je odgovoril Morgan, „plačam, prinesite sliko v moje stanovanje.“ — Slika so sneli in odnesli v milijarderjevo palačo, iz katere je romala v Ameriko, odkoder je gotovo ne bo več nazaj v Evropo. Čudno je pri tem pa še to, da je še tisti dan prišel k tisti trvdki drug kupec, ki je trvdki ponudil 100.000 dolarjev več, kot Morgan. A prišel je prepozno. Ko je to izvedel Morgan, je dejal, da bi bil kupil sliko za vsako ceno. — Toliko je vredna ena slika slavnega Rafaela!

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure	K 6:50
Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9:50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13:—
Ploščnate ure iz kovine	6:—
Amerikanske zlate double-ure	10:—
Goldin Roskopf ure	4:—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoč	K 5:—
14 karatne zlate ženske ure	19:—
14 karatne zlate ure za gospode	40:—
Srebrni pancr-verižice	2:—
14 karatne zlate verižice	4:—
14 karatni zlati prstani	0:80
Viseče stenske ure na nihala	2:40
Kuhinjske ure	3:—
Budilke	8:—
Budilke z dvojnimi zvoncem	20:—

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“.

Deset zapovedi za kadilce. Kajenje ni vedno škodljivo. O načinu, kako se mora kaditi, ako se ne če škodovati, je priobčil znani zdravnik profesor dr. Maks Breitung v listih za ljudsko higijeno deset zapovedi, ki obvarujejo vsakega kadilca škode, ako se po njih ravna. Glase se: 1. Največja množina, pri kateri ne nastopijo še znaki zastrupljenja, je dnevna poraba 25 gramov tobaka. Ta množina odgovarja številu petih cigaret srednje velikosti. 2. Kvaliteta tobaka ne igra male vloge. Zmota je misliti, da so domače takozvane lahke vrste tobaka neškodljive. 3. Nikdar se ne sme kaditi na prazen želodec. Kajenje pred zajutrekom na noben način ni priporočljivo in ravno tako slabo vpliva kajenje pred glavnim obedom. Tudi kajenje pozno zvečer, da se prežene spatec, se mora nujno odsvetovati. 4. Smodko naj se ne drži po nepotrebnem v ustih in se je tudi ne sme pokaditi čisto do skrajnega konca. Nekateri imajo navado, da zvečijo smodko med zobmi. S tem se zgornji del zmoči in se deloma razkroje (škodljive substance tobakovega listja. Ako se slina, kar se dostikrat zgodi, požira, nastane na ta način nov vir zastrupljenja. 5. Svetovati je, vreči zadnji del smodke proč. 6. Lokalno draženje jezika, sluznic, ustnic in cele ustne votline je pripisovati le vsled premočenja razkrojenim substancam. 7. Kronični katar v grlu in vedno manjša zmožnost duhanja, na čemur trpe že mnogi kadilci, je posledica pogostnega stika dima s sluznico v grlu in nosni votlini. 8. Kadilci, ki se vedno poslužujejo očiščenih cevč za smodke, se marsičesa obvarujejo. 9. Prvi znaki zastrupljenja se kažejo pri srcu: nekaj čut tesnobe, ki traja eno ali dve minuti, včasih tudi 10 minut ali še več časa, in ki izgine samoobsebi z globokim vdihavanjem zraka. 10. Vsi ti migljaji pomenjajo za kadilca kot resno svarilo, ako se hoče obvarovati težkih posledic zastrupljenja z nikotinom.

Malisno šupo, suhe gobe,

jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno, zrnje, koruzna slamo od storžev,

smrekove storže, vinski kamen,

želod, krompir, sploh vse deželne pridelke kakor tudi petrojevskie in oljnate soce, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo itd.

Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

**Vsa obolenja
dihalnih organov,**

influenca in neduho

zdravi mnogo zdravnikov
in profesorjev vsak dan s

Pljučne bolezni,

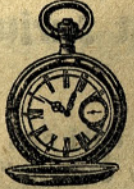
**Oslovski kašelj,
kašelj, katar,**

Sirolin „Roche“.

Izvrstni, blagodejni učinek
tega zdravilnega sredstva

se prav kmalu pokaže. Potenje po noči neha. Tek se vzbuja, teža trupla narašča. Zdravilna moč Sirolin „Roche“ se že izkazuje skozi celih 15 let. Manjvredna ponarejenja in tako zvane nadomestilne preparate odklanjaj ter izrecno zahtevaj Sirolin „Roche“ v izvirnem zaboju. Sirolin „Roche“ se dobi v vseh lekarnah za ceno K 4.—

Pozor ure!

Todna postrežba.
Dobro! Po cen!

Velika zaloga ur, dragoceno-
stvi, srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.

Tedi na obrate! Ustni, cepli, zastoj
Gramofone od 20 do 250 K.

Niklasta remont-ura E 250

Pristna srebrna ura 7—

Original omega ura 18—

Kuhinjska ura 4—

Budiljka, niklasta 2—

Poročni prstan 1—

Srebrne veriže 1—

— Vredna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 347

Maribor, Slovenska ulica 20

Repnjem zlatine in srebra. 200

Gospodinja

izurjena v vsem gospodinst-
vu, ki je bila mnoga leta v
župnišču, išče službo istotam.
Naslov: „Rosa Langer 69“
glavno pošto ležečo Maribor.

**Zahtevajte v go-
stilnah list Straža!**

Hotel „Avstrija“

(Rajster) v Šoštanju

se pod ugodnimi pogoji **proda.**

Vpraša se Celje, poštni predal št. 43.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej
vsa pohištva nizko **pod lastno ceno**, kot ele-
gantna **pohištva** za **spalne sobe** in **obednice**,
elegantne **pisalne mize** itd. od najpriprostejše do
najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster
v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
okeoracijske, slikarske in
pieskarske stroke, katere izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravc v Celju
Gospodska ulica 5.

Lepa nova štacuna (trgovina)

s stelažami vred, se da v najem pod zelo ugodnimi
pogoji. Marija Reicher, Sv. Barbara v Ha-
lozah. 53

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

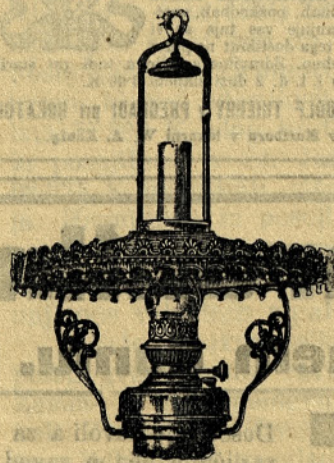
voščenih in drugih vrst sveč,

dobivate zajamčeno solidne po-
strežbe pri staroznani trdki!

Milan Hočevnar Celje

tik farne cerkve.

Proda se lepa **hiša**, obstoječa iz
mala zidana, dveh sob in
kuhinje. Pri hiši so svinjski hlevi, drvarnica, brajde in
dva velika vrta. Hiša je še tri leta davka prosta. Izplačati
ni treba vsega. Hiša stoji na Teznu, 5 minut od Maribora,
cena se zve pri g. Ant. Haler-ju, uradniku v bolnišnici v
Mariboru, Tržaška cesta 29. Hiša se proda le radi preselitve
gospodarja v Ljutomer. 58

Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo! trgovina Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Goričar & Leskovšek

Graška ulica 7 Celje Rotovška ulica 2

Tovarniška zaloga raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, barvanega
in ovitnega papirja. — Svinčniki, peresa peresniki, črnilo, radirke, ka-
menčki, trgovske in odjemalne knjige, pismeni papir v mapah in kasetah,
Ne debelo! kreppapir, umetne cvetlice itd. **Na drobno!**

Velikonočne dopisnice v velikanski izbiri od 4 v. napr.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank in risal-
nih skladov. **Nagrobni venci in traki.**

Trgovina s specerijskim blagom

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Solidna postrežba!

Ivan Ravnikar, Celje

Graška cesta št. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiva**
semena n. pr. **jamčeno domačo** in nemško deteljo, peso ru-
meno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna
in cvetlična od trdke **Mauthner**.

Na drobno in na debelo!

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Glavna zaloga suhih in olnat. barv

**LJUDSKA HRANILNICA IN
POSOJILNICA V CELJU**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

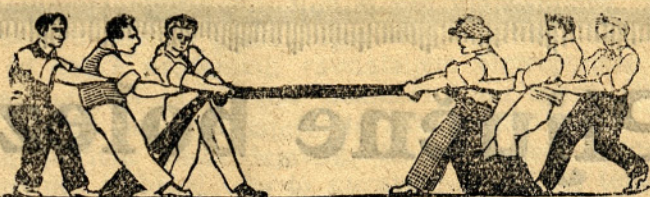
To je že 21 let preizkušen
kavin dodatek in nadomestek

Srečke v korist „Slovenski Straži“. 400.000 frankov

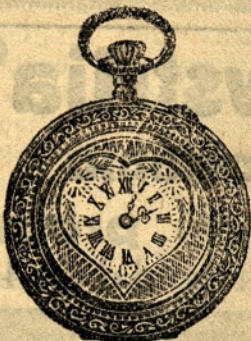
se zamore zadeti s turško srečko na mesečne obroke po samo **4 krone 75 vinarjev.** — Vsaka srečka prav gotovo zadene. Z vplačilom prvega obroka zadobi naročnik takojšno igralno pravico.

Prihodnje žrebanje: 1. aprila t. l.

Eno turško srečko zamore naročiti tudi več oseb skupaj. — Pojasnila daje in naročila sprejme za »Slovensko Stražo« g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna **R. Stermecki** v Celju št. 301.
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštine prosto.

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštine prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poslane postrežbe.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče. Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

LEKAR-NARJA A. THIERRY-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem želu in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in izpuščanjih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekle. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naročil se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

V resnih in hudih časih dober svet! Vsi v Šent Jur k Janko Artmanu

da si ogledate novodošlo blago za vsakovrstne obleke in velikansko izložbo svilnatih robcev!

Izložba svilnatih robcev se otvori dne 10. sučca in traja do 15. rožnika.

Ker bo ta izložba res zanimiva in ker ima Janko Artman v svoji daleč na okrog sloveči urgovini tudi raznovrstno drugo najboljše blago v veliko množici

bo vsakdo srečen

kateri si nabavi svoje potrebščine pri

Janko Artman-u v Šent Jurju ob juž. žel.

Star pregovor pravi:

„Želiš dobro lepo blago po nizki ceni
pojdi k Janko Artman-u v Šent Jurj.“

Prečastitim cerkvenim predstojništvom,
ter slav. občinstvu priporoča svoj
ateljir za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor **kipe, oltarje** itd. iz lesa, kamna in mavca

Jvo Soič, kipar

Maribor, Reiserjeva ulica 26.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje Narodni dom

priporoča bogato zalogo **manufakturnega in modnega blaga**, posebno krasne novosti za **spomladne obleke** po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po 4¹/₂% od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne od egnje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraj: Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

sko in Gornjigrad in rezervna zbirka, katera znašata že nad 350 000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30 000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene 6 000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okolo 45.000 K, za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100 000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica števil. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4¹/₂%, proti tri mesečni odpovedi po 4³/₄%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne polovice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na knjižico proti pupilarni varnosti po 5%, na knjižico sploh po 5¹/₄%, na knjižico in poročstvo po 5³/₄% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za knjižico dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izjemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejema o vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.